Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Queens Apskrity $8.00
Užsieniuose $9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE., Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827-1828.

Nr. 20 ★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Šeštad., Sausio-Jan. 27, 1951 ★★★ Metai 41-mieji. Dienraščio 33-tieji.

Krislai

Pasimatysime!
Attlee ir Nehru pasakė.
Lozoraitis ir gudai.
Organizuoti valdžią.

Rašo R. MIZARA

Na, tai šiandien, šeštadienį, laisviečiai suvyks savo metinin suvažiaviman.

Akcininkai, būkit skelbiamuoju laiku, 12-tą valandą.

Apsvarstę savo dienraščio reikalus, vakare, turėsime gražų bankietą. Prašome visus geruosius laisviečius būti jame.

Bankieto pradžia 7 v. v.

★

Visa eilė mūsų veikėjų kituose miestuose pranešė, kad jie bus suvažiavime; bus suvažiavime, bus, be abejojimo, ir bankiete.

Brooklyno lietuvių visuomenė, tačiau, yra atsakingiausia dėl mūsų suvažiavimo ir bankieto pasisekimo.

Iki pasimatymo!

★

Ministrų pirmininkas **Attlee** viešai ir tvirtai pasisakė prieš skelbimą Kinijos Liaudies Respublikos agresore.

Dar tvirčiau prieš tai pasisakė Indijos ministrų pirmininkas **Nehru.**

Šiuos žodžius rašant, Jungtinės T. debatuoja Amer. siūlymą, taipgi ir Azijos tautų siūlymą. Pirmasis reikalauja skelbti Kiniją agresore, o antrasis — vykdyti septynių valstybių konferenciją baigimui karo Korėjoje.

Tikėkime, kad karas bus baigtas, kad taika Azijoje bus užtikrinta, kad tuo būdu bus užtikrinta ilgametė taika visam pasaulyj.

★

Bėdų netrūksta niekur.

Štai, Ievutė Paulėkaitė-Rockfellerienė, išsiskyrusi nuo savo vyro, gyvena pas tėvus ant farmos, Lowell, Indianoje.

Bet josios vyras pastatė detektyvą, kad jis sekiotų Rockfellerienę.

Na, ir šiai moteriškei teko prašyti valdžios pagalbos, kad detektyvą išvytų iš tos apskrities, kad jis jos "nebaderiuotų"!

★

Vienas laikraštis rašo, jog smetonininkas ministras Lozoraitis neseniai buvo Londone, kur jis tarėsi su "gudų Rados pirmininku M. Abramčiku."

Lozoraitis, sako laikraštis, padarė Abramčikui "atitinkamų pareiškimų dėl apgailėtinos ir nepagrįstos laikysenos, kurią Rada pasirinko Lietuvos atžvilgiu."

Kas toji do laikysena, laikraštis nepasako. Gal būt gudų fašistų Rada (taryba) siekia Lietuvą "išvaduoti" ir prie Baltarusijos prijungti.

Jei taip, tai Abramčikas laikosi Pakšto politikos; pastarasis, atsimename, jau seniai siūlė Lietuvą sujungti su Baltarusija.

Aišku, nei Abramčiko, nei Pakšto svajonės niekad nebus įvykdytos.

★

Bet visgi įdomu, kad tokie Lozoraičiai švaistosi po Europos sostines ir vis "tautos reikalais," — tos tautos, kurios jie neatstovauja.

Kas jiems apmoka kelionės?

★

Pastaruoju laiku mažai begirdi apie Gabrį-Paršaitį. O jis irgi "aukštas diplomatas" ir Lietuvai valdžios organizuotojas.

Urugvajuje Gabrys jau turi ambasadorių."

Dar tūli kiti "plataus masto diplomatai" (smetoniniai, aišku) reikalauja organizuoti [illegible] valdžią, ir ją "atmušti" į Jungtines Valstijas ar Kanadą.

[illegible]gas Krupavičius, aiš[illegible]rėtų būti tos valdžios [illegible]entas.

PREZ. TRUMAN ŠAUKIA JUNGTINES TAUTAS PASMERKT KINIJĄ

Anglija nesutinka su bausmių reikalavimu prieš Kiniją

Washington. — Prezid. Trumanas atsišaukė į Jung. Tautas, kad užgirtų amerikinę rezoliuciją prieš Kinijos Liaudies Respubliką. Jis vadino Kiniją "užpuoliku."

Amerikos rezoliucija reikalauja pasmerkt Kiniją kaip "užpuoliką" Korejoj ir planuot baudžiamuosius veiksmus prieš ją.

Lake Success, N. Y. — Tebeina ginčai politiniame Jungtinių Tautų seimo komitete, ar priimt amerikinę rezoliuciją prieš Kiniją ar užgirt dvylikos azijinių-arabiškų kraštų pasiūlymą. Tas pasiūlymas ragina sušaukt septynių valstybių konferenciją deryboms dėl korejinio karo baigimo ir ramaus kitų Azijos klausimų sprendimo. Sako, konferencijoj privalo dalyvauti Kinijos Liaudies Respublika, Sovietų Sąjunga, Amerika ir kt.

Azijiniai - arabiški kraštai palieka pačiai konferencijai spręsti apie mūšių pertrauką Korejoje.

Amerikos delegatas reikalavo pirmiau balsuot jo rezoliuciją.

Anglijos atstovas priešinosi baudžiamiesiems veiksmams prieš Kiniją, bet sutiko paskelbt ją "užpuoliku."

Egipto delegatas įspėjo, kad jeigu amerikinis planas būtų užgirtas, tatai galėtų paplatint karą Azijoj.

Laisvės vajus

PRATĘSTAS IKI SAUSIO 27 D., 1951 M.

Dabar mūsų vajininkai sekamai stovi:

Vajininkai	Turi punktų
Brooklyno vajininkai	**5,456**
Jonas Grybas, Norwood	**4,310**
Hartford vajininkai	**4,240**
M. Svinkūnienė, Waterbury	**4,069**
D. Jusius, Worcester	**3,531**
Phila. vajininkai	**3,492**
Elizabeth, N. J. vajin.	**3,190**
Geo. Shimaitis, Brockton	**2,298**
LLD 136 kp., Harrison, N. J.	**2,296**
J. Blazonis, Ig. Chulada ir S. Penkauskas Lawrence, Mass.	**2,262**
P. Anderson ir L. Bekis, Rochester, N. Y.	1,980
LLD 133 kp., Camden, N. J.	1,762
L. Prūseika, Chicago, Ill.	1,637
S. Kuzmickas, Shenandoah	1,498
S. Orda, J. Kazimir, J. Kudis J. Urbonas ir M. Paulauskas, Pittsburgh, Pa.	1,460
A. Žemaitis, Baltimore, Md.	1,325
F. Klaston ir P. Bechis, Great Neck	1,220
P. Šlekaitis, Scranton, Pa.	874
Montreal vajininkai	762
Wilkes-Barre vajininkai	718
LLD 20 kp. Moterų skyr., Binghamton, N. Y.	696
C. K. Urbonas, Hudson, Mass.	664
A. Bernat, Los Angeles	604
Bridgeport, Conn. vajin.	598
Toronto vajininkai	570
Chesterio Vajininkai	558
Haverhill vajininkai	482

(Tąsa 2-rame puslapyj)

KOREJOS LIAUDININKAI, MANOMA, TELKIASI NAUJAM OFENSYVUI

Jankiai vis dar neranda kinų ir Korejos liaudininkų armijos

Koreja, saus. 26. —Amerikiniai žvalgai su tankais ir šarvuotais automobiliais vis dar ieškojo šiaurinių Korejos liaudininkų ir kinų armijos. Bežvalgaudami jie pasiekė Suwoną, Osaną ir Kumyangdžangą. Tiktai kur-nekur mažiukės liaudininkų grupės pasipriešino amerikiniams žvalgams. Jankių užnugarėje tuo tarpu buvo gana daug liaudininkų ir kinų kariuomenės per 10 mylių ir toliau.

Amerikonai buvo atvažiavę į Hoengsongą, 10 mylių į žiemius nuo Vondžu, bet vėl pasitraukė atgal.

Jankių oficieriai spėja, kad korejiniai liaudininkai toliau nuo fronto telkia savo jėgas naujam ofensyvui prieš amerikonus.

Amerikiniai lakūnai atakavo Šiaurinės Korejos miestus, geležinkelius ir vieškelius. Penki Amerikos ir Kanados karo laivai bombardavo vakarinį Inčon uostą.

ŠIAURINĖS KOREJOS PRANEŠIMAI

Maskva, saus. 25. —Šiaurinės Korejos liaudininkų radijas pranešė:

Liaudies Armija ir kinai savanoriai kariniai veikė visuose frontuose.

Liaudies partizanai, kovodami priešų užnugarėje, darė sekmingus žygius prieš amerikonus ir jų talkininkus.

Bus draftuojami ir tie, kurie pirmiau atmesti kaip netinkami

Washington. — Jungtin. Valstijų apsigynimo departmentas iš naujo šauks karinėn tarnybon šimtus tūkstančių vyrų, kurie buvo iki šiol atmesti kaipo nesveiki arba per silpni kūniškai ar protiškai.

Tokių pripažintų netinkamais kariuomenei yra apie 800 tūkstančių.

Apsigynimo sekretoriaus padėjėja Anna Rosenbergienė sakė kongresinei ginkluotų jėgų komisijai, galima bus paimti kariuomenėn bent 150 tūkstančių vyrų, kurie pirmiau paskirti į 4-F klasę kaip netinkami.

Rosenbergienė taipgi pranešė, jog iš naujai šaukiamų kariuomenėn vyrų bus mažiau reikalaujama fizinės ir dvasinės sveikatos, negu iki šiol; o kurie netiks fronto mūšiams, tie bus naudojami įvairiems armijos darbams. Siūloma draftuoti ir šeimyniškus vyrus, kuriem tarnyba buvo atidėta.

Senatas sulaiko maisto paramą Indijai

Washington. — Senato komisija užsieniniais reikalais atidėjo neribotam laikui Indijos prašymą atsiųsti kviečių alkaniems žmonėms.

Senato vadai, demokratai ir republikonai, pyksta, kad Indija ragina taikytis su Kinijos Liaudies Respublika ir priimti ją į Jungtines Tautas.

Milionai žmonių kenčia alkį Indijoj dėl įvairių gamtinių nelaimių, kaip kad potvyniai, sausra, žemės drebėjimai ir šarančių užplūdimas.

Influenza vis dar plinta Europoje

London. — Milionai žmonių serga influenza Anglijoj, Belgijoj, Vokietijoj, Danijoj ir Švedijoj. Ta liga per savaitę pasmaugia apie 1,000 anglų.

Associated Press pranešą, jog influenza taipgi plinta Ispanijoj, Lenkijoj ir Čechoslovakijoj; sako, vien Pilsen mieste nuo jos mirė 80 čechoslovakų.

Maskva.— Pramonės gamybos planas Sovietų Sąjungoj pernai buvo įvykdytas 102 procentais.

REIKALAVIMAI

Reikalinga knygvedė

Reikalinga knygvedė Laisvės įstaigai. Turi mokėti lietuvių kalbą. Nuolatinis darbas. Dėl darbo sąlygų ir dėl algos, asmeniškai informuosime. Kreipkitės: Laisvė, 110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill, N. Y.

KINIJA PRIIMTA Į JUNGT. TAUTŲ PAŠTINĘ ĮSTAIGĄ

Kairo, Egiptas. — Komitetas Universal Postal Union, paštinės Jungtinių Tautų įstaigos, priėmė Kinijos Liaudies Respublikos delegatus ir atmetė Čiang Kai-šeko kinų tautininkų atstovus.

Amerikos atstovas griežtai priešinosi Kinijos Respublikos delegatam ir uoliai piršo čiangininkus. Nepaisant to, komitetas penkiais balsais prieš tris atmetė čiangininkus ir užgyrė Kinijos liaudininkų delegatus.

Šešių kraštų atstovai susilaikė nuo balsavimo.

Minimą paštinį Jungtin. Tautų komiteta sudaro Argentina, Brazilija, Anglija, Čechoslovakija, Egiptas, Francija, Holandija, Sovietų Sąjunga, Švedija, Jungt. Valstijos, Šveicarija ir Jugoslavija.

Kas sunaikino nacių oro jėgas

Maskva. — Sovietinių lakūnų generolas Vasilius Stalinas, premjero sūnus, sakė:

Naciai per trejus paskutinius pereito karo metus buvo pasistatę iki 80,000 lėktuvų, ir Sovietų lakūnai nušovė 75,000 tų lėktuvų.

Vėl išsiveržė New Guinea ugniakalnis

New Guinea. — Iš naujo išsiveržė Lamington ugniakalnis.

Jau pereitą sekmadienį to ugniakalnio išsiveržimas pražudė daugiau kaip 4,000 žmonių.

ORAS. — Giedra ir šalčiau.

Maisto kainos dar nebus kontroliuojamos

Washington. — Valdininkai skelbia, kad "šiandien ar rytoj" bus įvesta kainų kontrolė ir užšaldytos algos. Bet maisto dalykams dar negalima bus uždėt kontrolę, sakė prez. Trumanas. Nes Kongresas yra nustatęs vadinamas "teisingas kainas" farmų produktams. Todėl reikėsią pataisyti tą įstatymą pirma, negu bus valgių "kainoms uždėta lubos."

Valdiniai skaičiuotojai sako, visų pirkinių kainos nuo korejinio karo pradžios pakilo šešiais procentais ir puse. (Maistas gi iš tikrųjų pabrango keliolika iki 20 procentų.)

O nuo 1939 m. iki šiol valgių kainos pakilo net 115 procentų. Taigi dabar tenka mokėti $2.15 už maisto produktus, kurie 1939 metai buvo gaunami už $1.

Washington. — Valdžia įsakė numušti galvijų odų kainas 15 proc.

Danija uždraudė įgabent amerikinius automobilius

Kopenhagen. — Danijos valdžia užgynė įgabenti automobilius iš Jungtinių Valstijų; sako, per didelis šmugelis varomas amerikiniais automobiliais.

Du Graikijos valdininkai suimti kaip "neištikimi"

Athenai, Graikija. — Areštuotas M. Zervojannis, graikų spaudos ministerijos sekretorius.

Monarcho - fašistinė valdžia įtaria jį kaip "komunistų šnipą."

Neseniai pirmiau buvo suimtas kitos ministerijos valdininkas kaip "neištikimas."

Vėliausios žinios

New Delhi, Indija. — Penktadienį buvo iškilmingai minima pirmųjų metų sukaktis nuo Indijos respublikos įkūrimo.

Koreja. — Amerikiniai žvalgai vis dar "ieško" šiaurinių Korejos liaudininkų ir kinų armijos.

New York. — Buvęs Anglijos žinių ministras Ronald Tree pareiškė: Anglai bijo, kad "amerikinis smarkavimas" neužkurtų visuotino karo Azijoj.

Taip jis sakė Angliškai Kalbančiųjų Sąjungos susirinkime New Yorke.

Belgrad. — Jugoslavijos valdovas Tito pasižadėjo išvien su vakarinėmis Jungt. Tautomis kovoti prieš "užpuolikus."

Frankfurt, Vokietija. — Vokiečių valdžia, bandydama išvengt gresiančio streiko Ruhr srities fabrikuose ir angliakasyklose, žada darbininkų unijoms duoti 50 procentų balso tų pramonių vadovybėje.

N. YORKO WORLD-TELEGRAM KORESPONDENTAS SAKO, AMERIKONAI GALĖTŲ BŪT IŠSTUMTI IŠ KOREJOS

New York. — Sugrįžęs iš Korejos, Jim G. Lucas, N. Y. World - Telegram dienraščio korespondentas, rašo:

— Kinai komunistai galėtų nustumt mus (amerikonus) atgal į Pusaną— gal būt, ir visai išstumt iš Korejos, — kada tik jie panorėtų.

Lucas per penkis mėnesius buvo karinis World-Telegram ir kitų Scripps-Howard laikraščių korespondentas fronte. Dabar jis tik ką sugrįžo į Jungtines Valstijas.

Lucas teigia:

— Amerikonai negana turi jėgų, kad galėtų sulaikyt kinus ir šiaurinius Korejos liaudininkus. Tie komunistai todėl gali iš naujo pradėti visuotiną ofensyvą, kurį jie sustabdė po to, kai užėmė Seoulą, Pietinės Korejos sostinę.

Jie gali prispirti amerikonus prie jūros pačiame pietiniame Korejos kampe, Pusan uosto apylinkėje, ir neleist ištrūkti.

Kinai gali trumpam laikui pasitraukt atgal ir leist naujajai Šiaurinės Korejos liaudininkų armijai išbandyt savo gabumus kautynėse su amerikonais.

Jie gali praslinkt į amerikonų užnugarį ir taip atkirst amerikinę kariuomenę.

Šiauriniai Korejos liaudininkai ir jų bendradarbiai kinai gali visa tai padaryt, —sako tas korespondentas, —jeigu Amerika gana greitai neatsiųs reikalingų pastiprinimų savo armijai Korejoje.

Amerikonai per mėnesį netenka 15,000 kareivių, skaitant užmuštus, sužeistus, be žinios dingusius ir susirgusius. Tų nuostolių Amerika nepaspėja atpildyti naujais savo kareiviais.

O korejiniai liaudininkai ir kinai komunistai yra paruošę jau 250,000 šviežios savo kariuomenės, — rašo korespondentas Lucas, —ir jie gali pasirinkt laiką ir vietą naujiem ofensyvo žygiam prieš amerikonus. Kinai dabar vengia išeiti į atviro lauko mūšį, kur amerikiniai lėktuvai galėtų tūkstančius jų iškapoti, tęsia Lucas. Jie taupo ir telkia jėgas naujam ofensyvui. Todėl Korejos liaudininkai ir kinai, pavyzdžiui, apleido Vondžu, ir amerikiniai žvalgai nuvažiavo 10 mylių į žiemius nuo to miesto, niekur nesusidurdami su priešų kariuomene.

Tuo tarpu šešios korejinių liaudininkų divizijos į pietus nuo Vondžu užeina amerikonam užnugarin ir grasina smūgiais iš rytinio šono apsuptinai atkirsti jankius tarp Andongo ir Čungždu.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six mos.	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Mūsų gyvybės vertės nupuolimas

Beveik ant viško kaina nesvietiškai pakilo. Maistas, rūbai, namai, kuras, šviesa — viskas iškilo į padanges.

Bet Amerikos žmogaus gyvybės vertė arba kaina neapsakomai nupuolus. Ir tai įrodo ne tik tas faktas, jog šiandien Korėjoje kasdien žusta šimtai Amerikos jaunų vyrų. Tai puikiai įrodo ir mūsų komercinės spaudos atsinešimas.

Tiesa, komerciniai laikraščiai labai atjaučia ir smarkiai pagarsina kokios nors ponios arba kokio nors pono "atsižymėjimą" arba nelaimę. Apie tai skaitome špaltų špaltas.

Bet mes turime mintyje paprastų, darbo žmonių gyvybės kainą. Duosime ir pavyzdį, vieną iš vėliausių.

Sausio 24 dieną vienoje Indiana valstijos kasykloje (Pandora kasykloje prie Dugger, Ind.) kilo gaisras ir net 30 mainierių tapo užtverti giliai žemėse. Labai galimas daiktas, kad jie ten ir žus.

Bet kaip komercinė spauda šį 30 mainierių gyvybei pavojų įkainavo? Kiek vietos paaukojo komerciniai laikraščiai? The N. Y. Times keliolikos eilučių žinutę įdėjo tiktai ant 26 puslapio. Argi jam svarbu trisdešimt mainierių gyvybė? Darbininkų tiek ir tiek. Iš tos žinios laikraščiui biznio daug nebus. Žuvusių mainierių vietą užims kiti, gal dar jaunesni ir sveikesni, pajėgūs padaryti daugiau pelno anglies baronams, kurių ir kartu visų kapitalistų reikalams ginti yra leidžiami komerciniai laikraščiai.

Žingsnys pirmyn linkui taikos

Niekuomet nenustokime vilties, kad protas ir žmoniškumas paims viršų ant isterijos ir militarinės beprotystės. Tikėkime, kad naujo pasaulinio karo bus išvengta, nes jo bijo ir nenori visa padorioji žmonija.

Tą viltį mumyse sustiprina visa eilė naujų įvykių. Pirmas ir vienas iš svarbiausių, tai arabiškų-aziatiškų tautų bloko griežtas pasukimas taikos pusėn, griežtas ieškojimas taikių būdų baigimui karo Korėjoje ir išsprendimui kitų Tolimųjų Rytų problemų. Šio bloko pryšakin aiškiai atsistojo Indija su trimis šimtais milijonų gyventojų. Indijos vadai, pradedant Nehru, Indijos premjeru ir baigiant Indijos delegatu Jungtinėse Tautose Sir Rau, atsisako šokti pagal karo kurstytojų muziką ir reikalauja taikos. Atrodo, kad ir Jungtinėse Tautose jų nusistatymas įgauna daugiau įtakos. Jau susvyravo net tokios šalys, kaip Anglija ir Francūzija. Jeigu bus griežtai spiriamos, jos sako, jog balsuos už paskelbimą Kinijos agresorium, bet priešinsis konkretiškiems žygiams prieš Kiniją, kurie galėtų privesti prie visuotinio karo.

Kitas labai svarbus įvykis, tai apsikeitimai notomis tarpe Keturių Didžiųjų valstybių dėl jų ministrų susirinkimo. Dar negalima būti griežtais optimistais, bet atrodo, kad bus susitarta ir toks susirinkimas įvyks. Sovietai savo notoje pasakė, kad jie nepriešingi į tokio susirinkimo darbotvarkį įdėjimui ir kitų punktų, apart Vokietijos ir Austrijos. Paskutinėse notose amerikiečiai, anglai ir francūzai dar pabrėžia, kad tokiame susirinkime būtų apkalbami visi klausimai, kurie siejasi su šių dienų tarptautinių santykių didžiausiu įtempimu. Bet jie sako, kad tuojau turėtu susirinkti šiaip tų keturių valstybių įgaliotiniai ir pasitarti dėl sudarymo ministrams darbotvarkio.

Čia irgi, sakoma, anglai ir francūzai, ypač francūzai, laikosi tos nuomonės, kad toks susirinkimas būtinai turėtų įvykti, nors iš jo beveik nieko nesitiki amerikiečiai diplomatai. Francūzai esą paveikę ir paskutinių notų turinį. Jis jau nebe toks griežtas ir aštrus, kaip buvo pirmesniųjų notų turinys.

Trečias, irgi labai svarbus apsireiškimas, daras įtakos į taikos reikalą, tai paskelbimas informacijų, jog Amerikos žmonių milžiniška dauguma jau nori baigti konfliktą Korėjoje ir visais būdais vengti naujo karo.

Tai visa drąsina taikos šalininkus. Tai visa rodo, kad taikos reikalas tebėra neprarastas.

Pranešimas iš Argentinos

Šekamas, tik-ką gautas, pranešimas iš Argentinos pats savaime aiškus. Jis skamba:

"Sunkiai peržengiamos įvairios kliūtys nuolat pastoja pažangiajai spaudai kelią. Laikraštis "Tėvynė" vėl neteko spaustuvės ir dėl tos priežasties jau keletas savaičių negali išeiti.

Atsiprašome skaitytojus už tokį sutrukdymą, nors ne mūsų tai kaltė. Dedame pastangas ir kaip tik rasime tinkamą spaustuvę, mūsų laikraštis vėl normaliai eis.

Pažangiosios spaudos vaidmuo šiandien yra begaliniai svarbus ir dėsime visą rūpestį ir pastangas, kad mūsų kolonija ją turėtų. Turime vilti, kad ši nelemta padėtis neilgai tęsis.

"Tėvynės" redakcija ir administracija."

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

KULTŪRINIS MIZERNUMAS

SLA Pildomosios Tarybos protokole skaitome:

"Dr. P. Joniko prašymas paramos išleisti jo parašytai knygai 'Lietuvos Kultūros Istorijos bruožai,' nutarta palikti Chicagoje gyvenantiems Pild. Taryb. nariams tolimesniam ištyrimui, kurie raportuos sekančiam SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimui."

Dr. P. Jonikas yra prisišliejęs prie Naujienų. Menševikams jis rašinėja ir jų ideologiją palaiko. Bet ta politinė grupė taip sunykus, taip kultūriškai nususus, jog niekuomet nė nepagalvoja apie išleidimą kokio nors didesnio veikalo. Todėl jų žmogus su savo knyga turi ieškoti išleidėjų Susivienijime Lietuvių Amerikoje.

Nebūtų tokios bėdos pažangiam rašytojui. Jo veikalą tokia svarbia tema tuojau paimtų ir išleistų mūsų didžioji Lietuvių Literatūros Draugija arba vienas kuris dienraštis. Tik vienais 1950 metais pažangiečiai išleido net penkias knygas ir didelį kalendorių.

Numatoma, kad ir šiemet bus išleista mažiausia pora didelių kūrinių, ir gal vienas kitas mažesnis.

Reikia atsiminti, kad Lietuvių Literatūros Draugija leidžia žurnalą "Šviesą," kuris išeina keturis sykius per metus. Tai irgi susidaro storoka knyga puikių raštų.

Taip vadinami tautininkai ir menševikai visiškai susmukę. Klerikalai kartas nuo karto pajėgia išleisti vieną kitą knygą, bet ko jos vertos? Jose apšvietos nėra.

Vadinas, tik pažangioji srovė rimtai dirba prakilnų kultūros darbą.

AŠTRIAI KRITIKUOJA

"Daily Worker" aštriai kritikuoja mūsų vyriausybės atsinešimą linkui Kinijos. Laikraštis sako:

"Mūsų valstybės departmentas nuėmė uždangą dar nuo vienos savo apgavystės. Jis mūsų Jungtinėse Tautose delegato pavaduotojo Ernest Gross pareiškimu pasakė, kad Kinijos Taiwan (Formoza) neįeina į jokias derybas bei diskusijas. Ši sala, tik už 100 mylių nuo Kinijos sausžemio ir už 5,000 mylių nuo Jungtinių Valstybių, mūsų valdžios supratimu, yra 'dalimi Amerikos saugumo.'

"Dar toliau. Jeigu mūsų valdžia ir būtų Jungtinių Tautų priversta Taiwan likimą diskusuoti su josios legališkuoju savininku, su Kinija, ji reikalautų, kad tose diskusijose lygią galią turėtų Čiang Kai-šekas su 450,000,000 Kinijos žmonių, kurie jį išmetė iš Kinijos."

Laikraštis teigia, kad Amerikos delegatas Austin nesielgė sąžiniškai, kai jis Jungtinėse Tautose pakėlė ranką už derybas su Kinija dėl paliaubų Korėjoje. Dabar aišku, kad jis neturėjo mintyje sąžiniškas derybas — derybas, kad išspręsti nesusipratimus tarpe Kinijos ir Jungtinių Valstybių.

DEMOKRATIJA, AR APGAVYSTĖ?

Kolumnistas John Pittman suteikia labai įdomų palyginimą, kaip yra išrenkamas Jungtinių Valstybių Kongresas. Štai tie faktai.

Visa trylika pietinių valstijų Kongreso Atstov. Bute turi 122 narius. Juos išrinko tik 5,400,000 balsuotojų. Betgi New Yorko valstija turi tik 45 kongresmanus, nors šioje valstijoje balsavo 5,179,703 piliečiai. Beveik tiek pat balsuotojų, bet trissyk mažiau atstovų! Ar tai panašu į demokratiją?

Štai dar vienas palyginimas. Brooklyno miestas davė rinkimuose 1,406,583 balsus ir išrinko dvyliką kongresmanų. Tuo tarpu North Carolina tik su 547,276 balsais išrinko dvyliką kongresmanų.

Jeigu sudėsime North Caroliną, South Caroliną, Mississippi, Georgią ir Louisianą, tai surasime, kad jos visos turėjo tiktai apie tiek balsuotojų, kaip vienas Brooklyno miestas. Bet jos turi išrinkusios net 45 kongresmanus prieš Brooklyno tik dvyliką!

Dar vienas dalykas. Sužinome, kad iš devyniolikos Atstovų Buto komisijų, dešimties pirmininkai yra iš pietinių valstijų. Pačių svarbiausių, kaip apšvietos ir ginkluotų jėgų, komisijų pirmininkai yra reakcionieriai iš pietinių valstijų. Ta nedidelė grupė kongresmanų veikia išvien ir padaro labai daug įtakos visuose Kongreso darbuose.

Amerikos žmonės sako: Eikime laukan iš Korėjos

George Gallup, American Institute of Public Opinion direktorius, paskelbė davinius iš apklausinėjimo Amerikos žmonių, ką jie mano apie karą Korėjoje. Mr. Gallup praneša, kad Amerikos žmonių opinija esanti griežtai pasikeitusi nuo to laiko, kai kiniečiai tapo įvelti į Korėjos konfliktą ir Amerikos armijoms pradėjo nesisekti.

Šio institutо agentai buvę įvairiuose miestuose ir plačiai pravedę tyrinėjimą. Tiems, kuriuos jie pasiekė ir užkalbino, buvo pastatyta keletas klausimų. Pirmieji du ir patys svarbiausieji klausimai buvo:

"Ar mūsų armijos iš Korėjos turi pasitraukti kaip galima greičiau?"

"Ar mūsų armijos ten turi pasilikti ir tęsti karą prieš tas didesnes jėgas?"

Rezultatai tikrai stebėtini. Iš visų užklaustųjų didelė dauguma ,būtent, 66 procentai atsakė, kad mes turime išeiti iš Korėjos kaip galima greičiau. Tik 25 procentai balsavo, kad turime pasilikti ir tęsti karą. O 9 procentai pareiškė, kad jie neturi vienaip ar kitaip nustatytos nuomonės.

Mūsų vyriausybės padaryta klaida

Mr. George Gallup sako, kad panašiai buvo 1950 metų rugpiūčio mėnesį atsikreipta prie žmonių ir užklausta, ką jie mano apie prezidento Trumano įtraukimą Amerikos į Korėjos civilinį karą. Tik 20 procentų pareiškė, kad tai buvo padaryta klaida, o 65 procentai sakė, kad pasielgta teisingai, gerai. Dabar jau kas kita. Dabar jau 49 procentai mano, kad buvo padaryta didelė klaida, tik 38 procentai dar tebesilaiko pirmesnės nuomonės, būtent, kad buvo pasielgta teisingai. Tada 15 procentų žmonių sakė neturį aiškios nuomonės, o dabar 13 procentų atsisakė vienaip ar kitaip atsakyti.

Įvairių partijų žmonės

Apklausinėjimas parodė ir tai, kad republikonų didesnis procentas stoja už pasitraukimą iš Korėjos, negu demokratų arba nepriklausomų. Mr. Gallup sako, kad už pasitraukimą tarpe republikonų buvo 71 procentas, tarpe demokratų 64 procentai, o tarpe nepriklausomų — 63 procentai.

Vadinasi, visų politinių pažiūrų žmonės milžiniškoje daugumoje šiandien jau yra tos nuomonės, kad Amerikos armijos turi būti greičiausiu laiku ištrauktos iš Korėjos.

Įvairios apšvietos kategorijos

Nedaro didelio skirtumo ir tas, kokiam išsimokslinimo laipsnyje yra Amerikos žmonės, visur dauguma, didelė dauguma, stoja už palikimą Korėjos patiems Korėjos žmonėms, už ištraukimą mūsų armijų.

Tarpe žmonių, baigusių kolegiją, balsavo 65 procentai už pasitraukimą, tarpe baigusių vidurinę mokyklą — 66 procentai, tarpe baigusių pradinę mokyklą — 66 procentai.

Pats George Gallup sako, kad veikiausia mūsų vyriausybė nėra bandžiusi patirti Amerikos žmonių nuomonę, jeigu ji dar ir šiandien nekeičia savo politikos Korėjoje. Jeigu ji žinotų žmonių opiniją, arba skaitytųsi su ja, tai kaip galima greičiau pasitrauktų iš Korėjos.

Amerikonas

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.

Laisvės vajus

(Tęsinys nuo pirmo puslapio)

S. Tvarijonas, Detroit	476
LLD 13 kp. Easton	456
M. Janulienė, Detroit	432
V. Padgalskas, Mexico, Me.	412
V. Ramanauskas, Minersville, Pa.	387
A. Apšegienė, Auburn, Me.	370
J. Didjun, New Haven	364
M. Slekis, Gardner, Mass.	364
Grand Rapids vajininkai	364
V. Smalstis, Detroit, Mich.	364
S. Ráuduvė, Pittston, Pa.	364
Nashua, vajininkai	350
J. Bimba, Paterson	322
A. Gudzin, Scotia, N. Y.	270
J. Daujotas, E. St. Louis, Ill.	252
Cliffside, N. J. vajininkai	252
S. Kirslis, Bridgewater, Mass.	248
J. Žebrys, Cleveland	238
Ig. Karlonas, Tukahoe, N. Y.	224
H. Žukienė, Binghamton, N. Y.	224
A. Kubilskis, Coal Center, Pa.	190
F. Kudro, Lockport, N. Y.	168
V. Karlonas, Maspeth, N. Y.	168
F. Bloznelis, Catskill, N. Y.	140
Wm. Goodis, Utica, N. Y.	140
K. Zambasevičius, Reading, Pa.	140
J. Shopys, New Britain, Conn.	140
Anna Philipse, Stamford, Conn.	140
S. Karos, San Francisco, Cal.	140
Geo. Urbonas, N. Braddock, Pa.	116
G. Kvietkas, Cambridge, Mass.	112
V. Stankus, Miami, Fla.	112
M. Bendinskas, Summerlee, W. Va.	84
J. Balsys, Baltimore, Md.	75
J. Svingle, Tarrifville, Conn.	56
A. Trepkus, Moline, Ill.	56
F. Madison, Youngstown, Ohio	56

LAISVEI AUKOS

Demokratiniai lietuviai sekamai parėmė dienraštį Laisvę aukomis:

J. Lastauskas iš Camden, N. J. aukavo $12. Jis vajaus pradžioje aukavo $35, tai bendrai jau $47 Laisvės reikalams. Iš kitų draugų gavome sekamai aukų:

K. Sadauskas, Brooklyn, N. Y.	$3.00
A. Slūgsnaitis, Brooklyn, N. Y.	3.00
J. Stankevičius, Brooklyn, N. Y.	3.00
J. Mikulskis, Brooklyn, N. Y.	3.00
D. Darkintis, Wilkes Barre, Pa.	3.00
J. Vaihoris, Pittsburgh, Pa.	3.00
Z. Kondrotas, Grand Rapids, Mich.	3.00
M. Puskus, Phila., Pa.	3.00
V. I. Pranaičiai, Beachhurst, N. Y.	3.00
A. Simonaitis, Pittsburgh, Pa.	3.00
A. Matulis, Jersey City, N. J.	3.00
M. Sabaliauskas, Jersey City, N. J.	3.00
H. Luben, Detroit, Mich.	3.00
J. Mineikis, Brockton, Mass.	3.00
J. Stanley, Rochester, N. Y.	3.00
A. Navikauskas, New Cannon, Conn.	3.00
Anna Philipse, Stamford, Conn.	3.00
M. Aleksius, Brooklyn, N. Y.	2.00
M. Pečenkienė, Wyoming, Pa.	2.00
F. Nagienė, Keene, N. H.	2.00
J. Paulekas, Cambridge, Mass.	2.00
J. Grigaliunas, Toronto, Canada	2.00
P. Šidlauskas, Laconia, N. H.	1.00
A. Šlager, Phila., Pa.	1.00
F. Dranseik, Chester, Pa.	1.00
A. Motuza, Nanticoke, Pa.	1.00
V. Grudinskas, Norwood, Mass.	1.00
T. Toluns, W. Orange, N. J.	1.00
M. Johnson, Hartford, Conn.	1.00

Visiems ir visoms aukavusiems tariame širdingai ačiu. Prašome paremti dienraštį aukomis pagal visų išgalę.

Laisvės Administracija.

Prezidentas Trumanas išlydi generolą Eisenhowerį Vakarų Europon.

LITERATŪRA IR MENAS

LITERATŪRINIS VILNIUS

Kurią mūsų kultūros sritį mes bepaimume — švietimą, architektūrą, vaizdinį nenq, gamtos ir visuomeninius mokslus —visos jos tampriai susietos su Vilniaus nieste vykusiais visuomeniniais sąjūdžiais, su čia gyvenusiais mokslo ir meno eikėjais, visos jos yra palikusios savo ausius ir turtingus paminklus. Tamriais saitais su Vilniumi, su šiame nieste vykusiais visuomeniniais sąjudžiais susietas ir lietuvių, lenkų, baltausių literatūros vystymasis. Lenkų raytojai: Adomas Mickevičius, Julius lovackis, Mykolas Balinskis, Liudvikas ondratavičius-Syrokomlia, Antony Soa buvo aktyvūs Vilniaus visuomeninio ąjūdžio veikėjai. Vilniuje savo literatūnę veikla reiškėsi garsieji Baltarusijos ašytojai: F. Bohuševičius, Janka Kuala, Jakubas Kolas-Mickevičius, Maksias Tankas ir kiti. Šių garsių lenkų ir altarusių rašytojų veikla Vilniuje rodo miestą buvus neabejotinu literatūrinio yvenimo centru.

Su Vilniumi, su šio miesto visuomeniais sąjūdžiais tampriai siejasi ir lievių literatūra. Reta rasti lietuvių rartoją, kuris Vilniuje nebūtų gyvenęs ir ikęs. Galima kalbėti apie Žemaitės kūbos, ypač jos publicistikos, Vilniaus ikotarpį, apie Vinco Mickevičiaus-Kapko revoliucinės ir literatūrinės veiklos ilniaus laikotarpį. Vilniuje gyveno ir vo literatūrinę veiklą pradėjo Liudas ira, čia rašė Lazdynų Pelėda ir daugekitų rašytojų, nekalbant jau apie tabinį laikotarpį, kuriame žymiausios liratūros jėgos susitelkusios sostinėje.

...kinti ir ištyrinėti Vilnių, kaip li-...nį centrą, žinoma, nepakanka statyti vietas, namus, kuriuose gyveno s ar kitas rašytojas, ir atžymėti tas etas paminklinėmis lentomis. Tačiau ikalingos ir topografinės žinios, kuos ligi šiol dar nesurinktos. Šių žinių nkimas turėtų būti neatskiriamas nuo ndrosios literatūros ir Vilniaus miesto orijos.

Topografinės žinios yra būtinos. Nučius, kur kuris rašytojas gyveno, jau lima ieškoti jo laiškų, rinkti atsimimus. Patyrimas rodo, kad šitoks dars yra labai vaisingas. 1948 m. Partis istorijos instituto darbuotojai užradaug vertingos medžiagos iš pensinkės Filomenos Grincevičiūtės apie ncą Kapsuką, kuris gyveno pas Grinvičiūtę sirgdamas ir slapstydamasis o caro žandarų. Ta pati Grincevičiūnurodė net tris Žemaitės gyventas vies Vilniuje. Tų vietų adresai buvo užšyti, vietos nufotografuotos. Tačiau incevičiūtės pasakojimų apie Žemaitę kas neužrašė, nes tam, kas ieškojo resų, tokie užrašai atrodė nereikalin- Kaip apie Žemaitę, taip apie kiekviekitą mums brangų rašytoją Vilniuje lima surinkti nemaža medžiagos.

Vilnius yra iškėlęs ir eilę revoliucinių, eratūros istorijai nežinomų rašytojų. 05 m. revoliucijos metu Vilniaus slape spaustuvėse buvo išspausdinta gaučė atsišaukimų, biuletenių, revoliuci dainų įvairiomis kalbomis. Kai kuatsišaukimai parašyti su neabejotinu eratūriniu talentu, kaip antai: ilgas išaukimas ginkluoto sukilimo klausi po gruodžio mėnesio visuotinio poliio streiko. 1905 m. revoliucijos metu plito revoliucinių dainų vertimai iš kų ir rusų kalbų. Kas buvo tų dainų rtėjai, kas buvo tų aukšto meninio ly- atsišaukimų autoriai?

Proletarinės revoliucijos metu 1918—19 m. Vilniuje ėjusiuose dienraščiuo- "Tiesa," "Komunistas" buvo spausdimi slapyvardžiais pasirašyti eilėraši. Kokia jų meninė vertė, kas buvo jų toriai? Visa tai taip pat neatidėliot ...kia surinkti ir išaiškinti.

Kas gi privalo tyrinėti literatūrinį nių, kieno tai pareiga? Aišku, tai ne ...žmogaus, o ištisų kvalifikuotų ko- ... darbas. Literatūrinio Vilniaus ...os rinkimas visų pirma priklauso Lietuvos TSR Mokslų akademijos Lietuvių literatūros institutui ir jo žinioje esančiam Literatūros muziejui, kuris turi virsti plačius ryšius turinčia tiriamąja įstaiga ir šį darbą organizuojančiu centru.

Literatūriniu Vilniumi turi domėtis Vilniaus Valstybinio universiteto bei Pedagoginio instituto literatūros katedrų dėstytojai ir studentai. Šios aukštojo mokslo įstaigos, būdamos Vilniuje, savo tiriamojo darbo planuose dažnai projektuoja tolimas ekspedicijas ir nemato viso to, ką galima būtų ir kas reikia padaryti čia pat, Vilniuje. Studentų mokslinių būrelių, seminarinių ir diplominių darbų temos turėtų taip pat liesti literatūrinį Vilnių.

Lietuvių literatūros institutas drauge su literatūros muziejumi ir literatūros katedromis turėtų rimtai susirūpinti taip mažai ištyrinėtu ir mažai pažįstamu literatūriniu Vilniumi. Šis darbas neturi būti svetimas ir Vilniaus kraštotyros muziejui. Tiek lietuvių literatūros institutas, tiek kraštotyros muziejus atliktų vertingą darbą, jei, rinkdami medžiagą apie literatūrinį Vilnių, susidomėtų tokiais žymiais Vilniuje gyvenusiais rašytojais, kaip Adomas Mickevičius, Slovackis, Janka Kupala, Jakubas Kolas, kuriems Vilniaus istorijoje, greta lietuvių literatūros veikėjų, priklauso garbinga vieta.

J. Jurginis

Vėl padangė prablaivės

Pučia vėjas, kaip padūkęs,
Kelia audrų sūkurius,
O padangė vis tamsėja—
Neša baimės šiurpulius.
Vėl pasiutęs audrų tvaikas
Laužia jaunus medelius;
Kur tik žvelgsi, visur matos
Toksai vaizdas vien baisus.
O šiauriniai šalti vėjai,
Rodos, siausti neperstos:
Audroms galo nesimato—
Kas gi kelią joms pastos?
Šilo pušys tik vaitoja:
Vėjas drasko joms kasas,
O berželiai svyrūnėliai—
Lenkia galvas prieš audras.
Tik ąžuolai šimtamečiai
Tvirtai laikos, kad ir kas:
Nors šakas ir jiems telaužtų—
Nelenks galvos jie prieš jas!
Tegul siunta audrų tvaikas,
Lai puotauja aitvarai,
Bet prašvis ir vėl padangė
Ir dings juodi debesiai.
Išnyks baimė šiurpulinga,
Išnyks grėsmūs tie vaizdai,
O saulutė sklaidys rūkus—
Vėl šlamės ramūs miškai.
Vėl ramumas nustelbs viską,
Ir vėl berželiai išsities;
Džiaugsis vėliai ir pušaitės,
Kad saulutė glamonės.
Pavasaris užgims naujas,
Dvelks vėjelis taip tykus;
Ramins sielą džiaugsmo viltims
Įr bedalis sau žmogus.

I. V.

Lietuvos kompozitorių sąjungoje

VILNIUS. — Lapkričio 11 d. LTSR Tarybinių kompozitorių sąjungoje įvyko Valstybinės Konservatorijos organizuoto kolektyvinio darbo—Lietuvių muzikinės kultūros istorijos pirmasis aptarimas. Buvo aptariamas muzikos istorijos skyrius, liečiąs kompozitorių J. Naujelio, Č. Sasnausko ir M. Petrausko veiklą ir kūrybą. Diskusijose kalbėję LTSR nusipelnę meno veikėjai K. Galkauskas, J. Bendorius, A. Klenickis, kompozitoriai A. Kačanauskas, E. Balsys, P. Tamuliūnas, muzikologė J. Čiurlionytė ir kt. pažymėjo, kad autorių atliktas didelis darbas nušviečiant mūsų kompozitorių-klasikų muzikinę veiklą nauja, marksistine šviesa. Be to, kalbėjusieji nurodė eilę netikslumų ir išreiškė pageidavimą, kad nagrinėjant atskirų kompozitorių kūrybą, būtų pateikiama daugiau kūrinių analizės, nevengiant tekstą pailiustruoti muzikiniais pavyzdžiais (gaidomis).

Buvo nutarta ateityje dažniau surengti panašius aptarimus, artimai bendradarbiaujant su Valst. Konservatorija, ir tuo vystyti toliau marksistinį lietuvių muzikinės kultūros įvertinimą.

L. M.

L. TICHONOVAS

Meistras

Pakistaniečių poetas Ikbalis, kurį pakistaniečiai vadina didžiuoju, mirė, sulaukęs senyvo amžiaus. Aš nežinau Ikbalio eilėraščių, išskyrus tuos, kuriuos man išvertė draugai lachoriečiai. Net iš šitų atskirų eilėraščių galima spręsti, kad tatai buvo puikus poetas.

Be to, tik mes išlipom iš mašinos ir atsistojom ant pakistaniečių žemės Chaibero tarpukalnėje, pirmas pasienio valdininkas pasveikino mus Ikbalio eilėraščiais.

Pakistano liaudis stato ant poeto kapo didelį gražų mauzoliejų, kuris dar nebaigtas. Kartą vakare mes pasukome į tą miesto dalį. Ant kalvos, nuo kurios matyti visa daugiaspalvė įvairių šimtmečių Lachoro pastatų panorama, stovį iškilęs Ikbalio mauzoliejus.

Tai akmeninis stačiakampis, apdėtas plytomis, kurios išraižytos puikiausiais raižiniais. Reikia turėti tikrą didelio meistro talentą, kad tiek gyvumo būtų suteikta akmeniui, kad būtų padarytas toks lengvas piešinys akmenyje, kad tiek gyvybės būtų įkvėpta į šias sudėtingai susipynusias raižinio linijas. Tam reikia turėti stiprią ranką ir nesuklystamai taiklią akį.

—Ir širdį apimtą poetinės ugnies, — pasakė kažkas iš dalyvių. Pakistaniečiai mėgsta vaizdingą kalbą, bet ši frazė nepraskambėjo perdėtai.

Mauzoliejus dar nebuvo galutinai baigtas. Aplinkui gulėjo atskiros akmenų krūvos, atskiros plytos su pradėtais ir nebaigtais piešiniais bei bareljefais.

Vakaras buvo šiltas, ir jo šiluma užliejo mauzoliejaus sienas, kaip lengva banga, grakščiu šuoliu paliečianti vakarinį krantą. Tiesiai prieš mauzoliėjų stūksojo iškilusios rausvos sienos seno forto, į kurį vedė aukšti laiptai su plačiomis pakopomis.

Už mauzoliejaus buvo aukštai iškilę senovinės mečetės minaretai. Dar toliau vos matomi smaigaliai bylojo apie Džainų šventovę, kur dabar tebuvo tuštuma ir sunykimas, nes ji buvo išgriauta fanatikų — musulmonų, ir jos garbintojai išbėgo į Srinagarą.

Balandžiai, nusileisdami nuo mečetės atbrailų, praskrisdavo viršum galvos.

Norėdami geriau matyti mauzoliejaus apylinkes, mes vėl pakilom aukštyn ir vėl negalėjom nesugrįžti prie aakmens raižinių mus supančiose plytose.

—Bet vis dėlto kas gi tas puikusis meistras, kuris taip supranta akmens sielą?!

—O, tai vienas geriausių meistrų . . . Jis dirba dieną ir naktį, norėdamas greičiau užbaigti mauzoliejų.

—Galima būtų jį pamatyti? Galima su juo pasikalbėti?

—Žinoma!

—Kada mes pas jį eisim?

—Tai galima padaryti dabar! Jis čia, šalia jūsų!

—Kurgi?!

—Pažvelkite į dešinę!

—Aš nieko nematau, išskyrus kažkokį žmogų, gulintį po antklode!

—Tai jis ir yra!

Mes nubėgom laiptais žemyn. Po skliautuota arka tiesiog gatvėje, medinėje lovoje, be čiužinio, gulėjo žmogus, sulysęs, įkritusiais skruostais, su akimis, kuriose degė karštligiška ugnis. Jo kojūgaly, tiesiog ant akmenų, sėdėjo moteris, kurios kūną dengė skarmalai. Tai buvo jo žmona.

Pro šį niūrų guolį ėjo praeiviai, prabėgdavo šunes, sukeldami dulkių debesis. Žmogus buvo taip pribaigtas maliarijos priepuolio, kad gulėjo, kaip gabalas rudo medžio, ranka buvo nukarusi, kaip negyvėlio, ji beveik siekė žemę.

Tai ir buvo meistras — akmens raižytojas, Ikbalio mauzoliejaus statytojas. Šalia jo gulėjo įvairaus dydžio plytos su pradėtais ir nebaigtais ornamentais.

Šių gyvenimo džiaugsmo kupinų akmenų aplinkumoje pats meistras atrodė kaip tragiška skulptūra. Jo žmona tik akimirkai pakėlė dideles liūdnas akis ir vėl jas įsmeigė į vieną tašką. Mauzoliejaus šešėlis užslinko ant ligonio, kurio veidas buvo išpiltas stambiais spindinčio prakaito lašais. Žmona atsistojo ir užklojo jį visą, ir galvą antklode.

Vertė *Eug. Matuzevičius*

(Iš apsakymų apie Pakistaną)

LMS News and Views

By MILDRED STENSLER

January 8 marked the 200th year of the beginnings of Theater on Broadway. On January 8, 1751, at what is now Nassau Street, Manhattan, New York's first playhouse opened its door for a public performance.

Broadway is only 200 years old, but the beginnings of theater go back as far as the beginning of Man. There was only the earth for the stage and the sky for a back-drop. Yet, in front of such a setting were acted out, with all the furor of the art, the tragedies and the glories of mankind.

There still exists today, in the darkest of Africa, the magic of the earth theater of long ago. Uninhibited by colossal stage settings, neurotic producers and box-office figures, the art is in a highly developed form. Pearl Primus, famed Negro dancer and exponent of the true dance form, spent one year among the natives of Africa trying to capture the realism of their art. She reported that the players there had an unusual flair for the dramatic ,and that they had truly mastered the art of pantomine. As if by magic, the audience is transfused into the performance. Here indeed was a people's theater. Broadway better look to her laurels.

—:—

Such an audience and stage transfusion was attempted here on Broadway just a few short weeks ago. It is sad to note that it was a flop, to put it in the vernacular of the stage. Whose fault is it? The actors or the audience?

The production I'm speaking of was the work of a young, but well-established composer, Benjamin Britten. It was staged by another famous composer Marc Blitztein. The title, "Let's Make ano Opera," tells the story. The composer choses a subject, writes the music for the words, picks a cast, rehearses it and finally gives a performance. All this happens with the audience. Each night the audience has to learn, during the first act, four songs and perform them during the second act.

Somehow, the idea caught on when it was first tried out in England, but sophisticated Broadway couldn't scrape up enough creative enthusiasm from its huge public to put into a thimble. What price civilization?

—:—

In my previous column I predicted that you would be hearing more of the new Lithuanian operetta, "SUDRUMSTA ŠIRDIS," before very long. Well, here are the latest developments.

The two eastern choruses, Aidas of Brooklyn and Sietynas from Newark, are combining their talents for the production of "Sudrumsta Širdis." The principals are now being cast, and very shortly, the operetta will be in rehearsal.

And incidently, if you may call it that, yours truly is going to be responsible for the musical direction of the show. So if this column gets spasmodic at times, blame it on the operetta for I can foresee a life of chords and arpeggios for me for the next couple of months.

SKAITYK ir MOKYKIS

Visi mūsų laukų, sodų ir daržų kenkėjai yra susiję su vienais ar kitais laukiniais augalais, piktžolėmis. Iš jų jie pereina į kultūrinius augalus. Turėdami maisto perteklių, jie gali smarkiai veistis. Šis kenkėjų ryšys su piktžolėmis yra vienas iš būdingiausių biologinių požymių.

Žalodami kultūrinius augalus, vabzdžiai pridaro žmogui milžiniškų nuostolių. Visi girdėjote apie skėrius, kurie laukus ir pievas padaro plikus.

Sudėtinga sėjomainos sistema kenkėjams nepalanki. Jiems patogiausia, kai kasmet tame pačiame plote sėjami tie patys augalai. Tuomet jie visada aprūpinti maistu. Todėl dažnai soduose bei daržuose ir būna tiek daug kenkėjų.

Kovą su kenkėjais, daržų ir sodų kenkėjais, pirmiausia reikia pradėti nuo piktžolių. Reikia atimti iš kenkėjų jų natūralų maistą, atimti iš jų prieglaudą blogais laikais. Antras uždavinys — ištirti vabzdžio silpnąsias puses, sužinoti, kada jis mažiausiai apsaugotas. Vienų vazdžių lengviausia išnaikinti kiaušinėlius, kitų — vikšrus, trečių — suaugusius vabzdžius. Tokiai kovai reikia gerai pažinti tó vabzdžio gyvenimą.

Daugelis vabzdžių minta mūsų atsargomis ir gaminiais. Vabzdžiai gadina grūdus, miltus, odas, vilnas ir jų gaminius. Klėtiniai grūdų kenkėjai — kandys — žinomi visiems.

Kiti vabzdžiai (gyliai, kai kurios musės, uodai, blakės, utėlės) nuolat arba laikinai gyvena ant naminių gyvulių arba žmogaus ir yra nuolatiniai, daugiausia išviršiniai, jų parazitai.

Tokias ligas, kaip antai, įvairius drugius (maliariją), dėmėtąją ir grįžtamąją šiltinę, Afrikos miego ligą ir kai kuriuos kitus pavojingus susirgimus išplatina ir perduoda kaip tik vabzdiniai parazitai.

Nuostoliai, kuriuos padaro žmogui žalingieji vabzdžiai, yra milžiniški. O apskaičiuoti tuos nuostolius, kuriuos mes turime dėl ligų (darbingumo smukimas arba ir dalinis jo netekimas ir t.t.), visai neįmanoma.

48. Biologiniai kovos su kenkėjais pagrindai.

Naikinti kenkėjus galima įvairiais būdais. Galima juos naikinti cheminėmis priemonėmis (purkšti augalus nuodingais skysčiais, barstyti nuodingais milteliais). Galima kovoti ir mechaninėmis priemonėmis (deginti, traiškyti, gaudyti).

Bet galima šiai kovai panaudoti ir kitokius būdus.

Kiekvienas vabzdys turi vienokių ar kitokių priešų. Labai svarbu panaudoti šiuos natūralius priešus kovai su kenkėjais.

Vaizdas iš Korėjos. Žmonės bėga nuo karo mūšių. Ši maža mergaitė stumia įklimpusį vežimą, kuriame viskas sukrauta, ką tik ta šeima turi

A. VIENUOLIS-ŽUKAUSKAS

11-28-50 **KRYŽKELĖS** —44—

(Istorinis Romanas)

(Tąsa)

Visi kryžiuočiai, gal tik išskiriant riterį Griežę, pašnibždomis kalbėjo maldeles ir prašė dievą, kad dėl ordino garbės taptų nugalėtoju Hansas ir anglo krauju nuplautų būrio dėmes. Net ir senas neapkenčiąs ordino politikos ir brolių nedorybių komtūras Hermanas, ir tas šnibždėjo maldelę ir darė įžadus ilgai melstis už riterio Dranko vėlę, o už nekaltai pralietą žemaičių kraują atsilyginti gerais darbais: pakrikštyti kuo daugiausia pagonių.

Kryžiuotis tuo tarpu vis smagiau ir smagiau pradėjo spausti anglą ir, kai kartą knabtelėjo jo arklys, smogė jam kardu į pečius ir prakirto šarvus. Įlinkime, per pasidariusį pailgą plyšelį, pradėjo sunktis kraujas. Riteris Drankas tik pajuto, kad po pažasties pasidarė šilta ir pradėjo perštėti petį. Jis suprato, kas atsitiko. Pamatė kraują ir brolis Hansas ir dar smagiau paspaudė savo žirgą.

Nuo pilaitės sienų nei kraujo, nei prakirstų šarvų negalėjo įžiūrėti, tačiau kai anglų riteris pasuko savo arklį taip, kad patogiau būtų ne pulti, o skydu prisidengti nuo priešininko kirčių, visi suprato, kad artinasi lemiamoji valanda. Suprato tai ir brolis Hansas, ir riteris Drankas. Per šalmo antburnį susitiko judviejų akys: kryžiuotis rijo savo priešininką akimis, spaudė savo žirgą užjoti anglui iš kairės ir sekė jį, kaip vilkas seka sužeistą šerną. Kryžiuočio žvilgsnis buvo svetimas, kiaurai veriąs ir baisus. Ir nė žymės jame nebuvo artimo meilės, pasigailėjimo ar garbingo riteriško dievo teismu pasitikėjimo. Kryžiuotis sėlino anglą nebekirsti, o pribaigti. Tai suprato ir riteris. Jo dešinioji ranka pradėjo tirpti, ir jau sunkų darėsi joje laikyti kardą. Lemiama valanda artėjo. Jį išmušė šaltas prakaitas. Riteris tik spaudė pentinais savo žirgą ir neleido kryžiuočiui užjoti jam iš kairės. Metęs žvilgsnį į čia pat stovinčius liudininkus, pamatė Drankas, kad ir jie jį seka ir kad ir jie jam svetimi lygiai, kaip tie, kurie žiūri nuo pilaitės sienų. Suprato riteris Drankas patekęs ne į garbingų riterių, o į plėšikų nagus, ir kad jie suruošė jam dvikovą, kaip vilkui duobę. Tarp baltų kryžiuočių apsiaustų įžiūrėjo riteris Drankas ant sienų bajorienę, jos dukrą Laimą, mergas, kurių dainelių jis taip godžiai klausėsi, ir jo širdy lyg krustelėjo viltis. Iš visų išgalių jis smogė kryžiuočiui kardu į šalmą, nuvožė skiauturę su plunksnų kuodu ir įlenkė antburnį. Kryžiuotis atšoko, apsisuko ir pasitaisė šalmą. Jis lyg apkurto. Bet vis tik vėl pradėjo spausti anglų riterį ir mėgino vis užeiti jam iš kairės. Ir vėl kryžiuotis sekė jį, kaip seka vilkas sužeistą šerną. Riteris Drankas spaudė rankoje kardą, bet ranka jam buvo kaip ir nebe savą. Kraujo srovelė ištryško iš šarvų rankovės ir nutekėjo į delną. Anglas pakėlė kardą aukštyn. Jo arklys įsikarščiavo. Riteris jį paspaudė, bet arklys trypė vietoje ir lyg norėjo stotis piestu. Tuo metu kryžiuočio eržilas puolė jo žirgą dantimis ir įsikabino į karčius. Riteris Drankas dar prisidengė šalmu ir buvo jau bekeliąs kardą, kaip Hansas Zvibakas dūrė jį į tą vietą, kur buvo sulankstyti ir prakirsti šarvai. Jo kardas sučerškėjo, slystelėjo ir visa viršūnė palindo po šarvais. Iš riterio rankos iškrito ginklas. Jo arklys siaustelėjo. Riteris griebėsi karčių, bet kniūbsčias nuvirto nuo balno žemėn . . . Šmėsterėjo jo akyse balti apsiaustai ant pilaitės sienų, šmėsterėjo bajorienė, Laima . . . mergos . . . ir, lyg kas riktelėjo, lyg čia pat, lyg kur toli, toli . . . Pamatė dar riteris Drankas savo dantytą pilį kalnuotoje Šotlandijos šalyje ant aukštos uolos . . . Dulkterėjo tolimos Anglijos ūkai, lygumos . . . Senas tėvas riteris . . . Miss Mery . . . saracėnė miss Laima gražuolė . . .

Bet tąsyk nušoko nuo savo eržilo Hansas Zvibakas, išsitraukė iš po apsiausto mizerikordiją ir, prispaudęs riterį Dranką keliu, smogė jam du kartu į krūtinę... Paskiau nušluostė kruviną mizerikordiją, užšoko ant savo arklio ir pasiliko prie nukautojo, kaip to reikalavo riterių tradicijos, laukti, be neatsiras kas nors giminių ar draugų, kurie antrą kartą išsauktų nugalėtoją dvikovon.

Kai priėjo liudininkai ir kai atbėgo iš pilaitės daugiau kryžiuočių, riteris Drankas jau buvo nebegyvas. Jam įspraudė į rankas nedidelį kryžių, apdengė apsiaustu ir, pagal papročius, paliko iki vakaro gulėti vietoje.

Tuojau atjojo iš pilies ir komtūras Hermanas su riteriu Grieže. Abu jie nusėdo nuo arklių, priklaupė, persižegnojo ir pasimeldė. Atsistojęs riteris Griežė apžiūrėjo kautynių vietą, apžiūrėjo nukautojo lavoną ir metė Hansui Zvibakui savo pirštinę.

Kryžiuotis nustebo, įtariamai pažvelgė į riterį, bet pirštinę pakėlė.

—Broli Jurgi! — atsikreipė į riterį Griežę labai nusiminęs ir nustebęs komtūras Hermanas, — didžiojo ordino magistro neatsiklausus, aš tau negaliu leisti stoti į dvikovą su broliu Hansu.

—Kilnusis komtūre Hermanai, aš pats toks pat Kristaus kovotojas, kaip ir, amžiną atilsį, garbingas riteris Drankas. Jei palaiminot į dvikovą jį, tikiuos netrukdysite stoti prieš dievo teismą su nedorėliu ir man. To reikalauja riterių garbė!

—Broli Jurgi, dievo teismas tik ką brolį Hansą išteisino—jis paliko taurus. O mums eiti prieš jo valią—didelė nuodėmė.

—Kilnusis komtūre Hermanai, čia įvyko ne dievo teismas, o žmogžudystė: brolis Hansas pasielgė ne kaip brolis, ne kaipo riteris, o kaipo galvažudys, ir kol jis nenuplaus savo dėmės krauju, tol jis tau ne brolis, o man ne riteris!

—Broli Jurgi, ką tu kalbi; jie abu kovėsi pagal ordino įstatymus ir riterių tradicijas! Tam yra ir liudininkų. Štai jie,—ir komtūras Hermanas, atsikreipęs į čia pat stovėjusius ir jų pasikalbėjimo klausiusius keturis palydovus liudininkus, paklausė:

—Pasakykite, broliai, argi toji dvikova įvyko ne pagal mūsų ordino įstatymus ir riterių papročius?

Liudininkai persižvalgė, bet nė vienas neatsakė. Komtūras Hermanas dar labiau sumišo ir vėl kreipėsi į liudininkus:

—Broliai, jūs tylite tada, kada reikia kalbėti. Didžiausia kario dorybė tylėt, kai reikia tylėti, ir kalbėt, kai reikia kalbėti.

—Kilnusis komtūre Hermanai,—prabilo Griežė, — Hansas Zvibakas nukovė riterį Dranką ne kaip riteris dvikovoj, o kaip užpuolikas lauke!

—Kaip tai?!— nustebo komtūras, — paaiškinkite man.

—Kai riteris Drankas, pasodinęs brolio Hanso arklį ant paskutinių kojų, nepasinaudojo gera proga nuimti jam galvą, o įbedė savo kardą į žemę, kova turėjo būti trimitu atšaukta ir arba baigta, arba pradėta iš naujo!—paaiškino riteris Griežė ir įsisiurbė į kryžiuočius, kautynių liudininkus.

—Tai dėl ko to nepadarė liudininkai? Aš senas, toli ir neprimatau.

—Trimitus jūs, garbingas komtūre, duodavote nuo sienų, o mes tik vykdėme jūsų valią, — atsakė vienas liudininkų ir nuleido akis.

—Mano dieve, čia ir mano esama kaltės!—sudejavo senas komtūras ir prisidengė ranka sau akis.

—Taip, garbingas komtūre, trimitų mes laukėme iš jūsų,—parėmė pirmąjį ir antras liudininkas.

—Be to, kilnusis komtūre, kai riteris Drankas įbedė į žemę savo kardą, pats brolis Hansas turėjo pasiskelbti nugalėtas esąs; jis to nepadarė ir užtraukė ant visų brolių dėmę, o riterių — kerštą, — baigė riteris Griežė ir pridėjo: — Mano pirštinė, kilnusis komtūre, pakelta, ir mes laukiame jūsų sutikimo ir palaimos!

Komtūras Hermanas nuleido galvą, padarė skaudamą veidą ir, palaiminęs juos rankos pakėlimu, sugrįžo į pilaitę.

Paskui jį sugrįžo riteris Griežė apsišarvuoti ir Hansas Zvibakas pasilsėti.

Atnešė į pilaitę ir riterio Dranko lavoną.

(Daugiau bus)

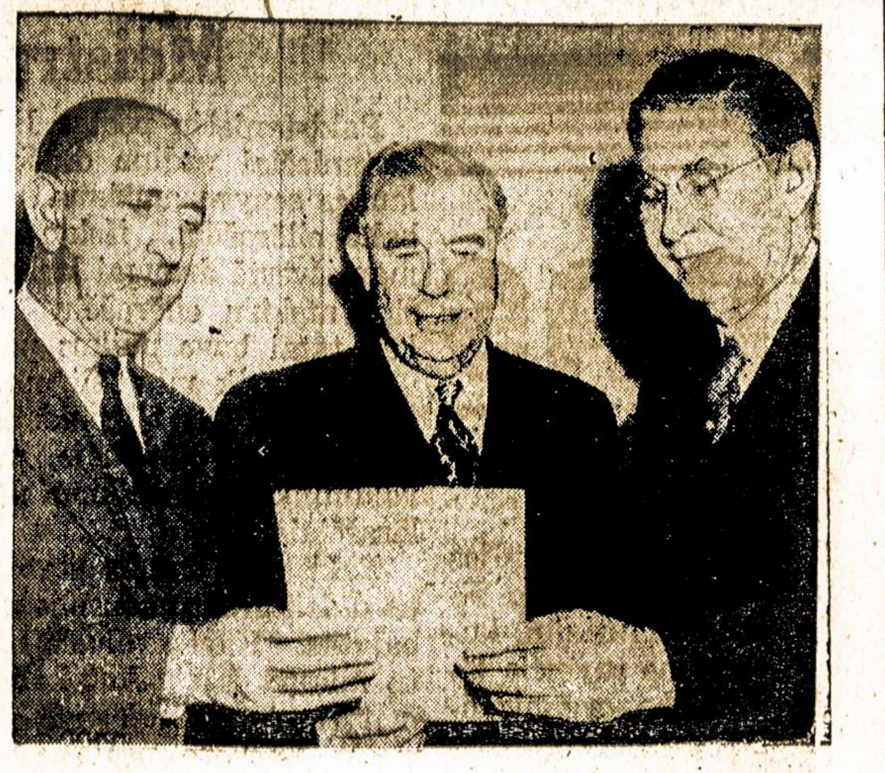

Senato Demokratų Frakcijos lyderis Ernest McFarland tariasi su senato komisijų pirmininkais: Kairėje pusėj sen. Russell, pirmininkas ginkluotų jėgų tarnybos komisijos, dešinėje—sen. Murray, darbo komisijos pirmininkas.

Tuo pat keliu ir ton pačion pakalnėn

Tariamieji demokratijos ir laisvės gelbėtojai šiandien labai garsūs. Jie paleido į darbą spaudą, radijo ir visas kitas jiems prieinamas priemones prieš Tarybų Sąjungą, prieš visus progresyvius, prieš laisviau protaujančius žmones. Jie bando sukelti idėją, kad šiandien pasauliui grumoja kokia tai pabaisa, kuri užtrauks baisiausią nelaimę, jeigu nebus ji sutriuškinta. Bet kas slepiasi už tų visų gražių žodžių? Kokią tikrenybę jie nori užtraukt ant žmonijos?

Kapitalizmo riksmas šiandien nėra kokia naujenybė. Ir mes labai lengvai galime atspėti, prie ko jis gali privesti pasaulį, jeigu jam pavyks, jeigu žmonės paklausys jo propagandos ir vykdys jo siekius. Mes turime aiškų vaizdą iš netolimos praeities.

Hitlerio, Musolinio ir Hirohito ašis varė tą pačią propagandą, kokią šiandien varo Jungtinių Valstijų ir kitų šalių kapitalizmas ir jo įrankiai. Hitleris ir jo talkininkai visą laiką rėkė, kad jie nori išgelbėti pasaulį nuo komunistinio pavojaus. Ką jie atliko, bevykdydami tą gelbėjimą, šiandien nereikia kartoti. Visi atsimena, kurie nori atsiminti.

Ar galima pasakyti, kad šių dienų krusada prieš Tarybų Sąjungą ir kitas pažangias šalis yra kuo nors skirtinga? Negalima. Tik panagrinėkime ir pamatysime, kad eina tuo pačiu keliu ir ton pačion negarbingon pakalnėn.

Kuo hitlerininkai pradėjo savo krusadą? Pirmiausia jie pradėjo persekioti komunistus ir kitus progresyvius. Ar ne tą patį daro Jungtinių Valstijų kapitalistai? Ir Jungtinėse Valstijose, tos ašies centre, užsukta didžiausia propaganda prieš komunistus, prieš progresyvius. Tenai nesaugu net liberalams. Jeigu žmogus nėra šimtaprocentinis raudonėdis, tai jam nėra vietos atsakomingose pareigose.

Su propaganda eina kartu ir griovimas demokratinių teisių, varžymas visokių liberališkų judėjimų. Žmonės auklėjami neapykantos, žiaurumo. Užtenka įsižiūrėti į teismų eigą, į pažangių unijistų valymą, pasiskaityti reakcionierių kalbų spaudoje. Pačioj Vokietijoj procesas ta kryptimi nebuvo toks spartus.

Dabar pažiūrėkime, kas dedasi praktikoj. Pačių amerikiečių korespondentai praneša iš Korėjos, kaip žiauriai elgiamasi su korėjiečiais. Šimtai tūkstančių civilinių sunaikinta. Britų korespondentas raportuoja, kaip amerikiečių orlaiviai žudė studentus.

Jeigu išsivystytų pasaulinis karas, žiaurumas dar padidėtų. Atominės bombos, bakterijos ir kiti masinio žudymo pabūklai būtų pilniausiai panaudoti. Jau dabar yra daug tokių, kurie reikalauja mėtyti atomines bombas ant korėjiečių ir kiniečių. O reikia atminti, kad korėjiečiai ir kiniečiai niekad nesudarė jokio grumojimo amerikiečiams. Amerikiečiai įsiveržė į jų žemę.

Jeigu krusada, kurią organizuoja kapitalistai, tikrai įvyktų, tai hitlerininkų darbai visai subliukštų. Atominės bombos būtų baisesni pečiai, negu kad hitlerininkai turėjo pasistatę Lenkijoj ir kitur. Šimtai tūkstančių žūtų nuo vienos bombos. Kiti šimtai tūkstančių paliktų raišais, paliegėliais visam savo amžiui. Sunku apibūdinti, koks baisus pragaras būtų.

Ar tai toks kelias demokratijai ir laisvei ginti? Kokia demokratija ir laisvė gali būti po tokio pragariško konflikto? Koks gyvenimas gali būti griuvėsiuose, užkrėstuose atominės radiacijos?

Kiti pasakys, kad tik toks kelias apsiginti nuo komunizmo. Tai ne tiesa. Komunizmą galima atitolinti keliant žmonių gerovę. Tą yra pripažinę net nekurie kapitalizmo veikėjai. Karas yra greičiausias kelias į kapitalizmo žlugimą. Kas nori gelbėti kapitalizmą, tas turi dar labiau saugoti taiką.

Ginklavimas Vokietijos yra niekas daugiau, kaip bandymas turėti kitą Korėją. Tai žingsnis arčiau karo, o ne taikos.

Liaudies Balsas

8,000 pakeltą algą

Chicagos elektros darbininkų lokalas 134, AFL, gaus 20 c. valandai pakėlimą algos su gegužės 1-ma, sakė unijos biznio agentas Thomas Murray. Susitaikymas pasiektas arbitracijos keliu.

★ **Mūrinė dviejų aukštų mokykla** su sporto sale, laboratorijomis, centriniu šildymu statoma Šiluvoje. Joje mokysis 500 moksleivių. **St. Juška**

IŠ BRAZILIJOS

Brazilijos Antrasis Taikos Kongresas

S. PAULO. — š. m. spalio 21-23 dienomis įvyko antrasis kongresas už Taiką. Iš plačios Brazilijos suvažiavo 848 atstovai nuo įvairių socialinių sluogsnių, skirtingų tikybinių, politinių bei filosofinių įsitikinimų. Visi jie parodė vienybę kovai už taiką. Žmonių buvo pilna Coliseu teatro salė. Taiką mylintieji žmonės neaprašomai entuziastingai priėmė atstovus ir jų kalbas. Ten matėsi daugiau kaip 5 tūkstančių minioje jėga daug galingesnė negu atominė bomba.

Šis Brazilijos kongresas už taiką yra didelis liaudies laimėjimas todėl, kad reakcija neturėjo drąsos jį užpulti. Kongresas pagerbė visus kritusius kovotojus nuo reakcijos kulkų už taikos reikalą. Iškilmingai buvo sutiktas Pasaulinio Nuolatinio Taikos Kongreso komiteto atstovas Abder Aman Buchama.

Nors taikos šalininkai buvo persekiojami ir žudomi, bet kongresui buvo įteikta daugiau 3 milijonai parašų po Stokholmo Atsišaukimu. Kongresas priėmė įvairias rezoliucijas; pirmoje vietoje paakstinti parašų rinkimą, kad pasiekus 4 milijonų.

Lietuvių jau daug pasirašė, bet dar yra ir nepasirašiusių, kas yra didelė klaida. Tiesa, reakcija vartoja žiaurią priemonę: kiekvieną apšaukia komunistu, kuris tik pasirašo, kad tuo gąsdinimu atstumti nuo taikos kovos. Tačiau pasirašymas nieko neturi su politinėmis pažiūromis: pasirašo kiekvienas mylintis savo vaikus, tėvus, ir, bendrai gyvybę, o ne mirtį. Tą žino ir patys reakcionieriai. Tad visų taiką mylinčiųjų yra pareiga nepasiduoti karo provokatorių šantažui, bet drąsiai ginti taikos reikalą. **N. N.**

★

Simboliškos laidotuvės

S. PAULO. — Spalio 26 d. Vila Mariana žydų kapuose įvyko simboliškos laidotuvės. Jie laidojo atvežtus iš Lenkijos nacių okupacijos laikais nužudytų ir sudegintų savo tautiečių palaikus. Laidotuvėse dalyvavo ne tik žydai, bet ir kitų tautų dorų jausmų žmonės, kad tuo pareikšti savo užuojautą nukentėjusiai tautai. Buvo susirinkusi tūkstantinė minia, tuo atiduodami pagarbą milijonams žiauriai nužudytųjų. Kalbėtojai pažymėjo, kad bus pastatytas paminklas, kuris liudys juodžiausią 20-jo amžiaus istorijos dėmę, padarytą sužvėrėjusių hitlerininkų. Taipgi pažymėjo, kad visų žydų pareiga yra prisidėti prie kovos už taikos išlaikymą neatsižvelgiant į politinius bei tikybinius skirtumus, kad išvengti naujo karo, kurio pasekmės būtų dar baisesnės. **Aras.**

"Taikos Apaštalų Pareigos"

S. PAULO. — "žinios" N 170 iš 23-9-50 rašo, kad tie kurie "pasirašė po Stokholm taikos peticija, priėmė laba garbingą darbą." "žinios būk tai cituoja iš "Pravdos. Bet toliau jos sako: "o ta "garbingumas" turi reikšt tokiais darbais: sulaikyma karinių traukinių, atsisaky mas iškrauti ginklų, kenk aviacijos bazėms bei ruoš kitus sabotažo veiksmus. To dėl tie tautiečiai, kurie tai lengva ranka rašosi "taikos lapuose ir tikisi laimėti nem kamą kelionę į Romą, turėt apsidairyti, kad vietoj Rom neatsidurtų kur kitur..."

Visgi, kaip matosi, "žinios yra taikai priešingos. Kas s va laisva ranka padeda sa parašą po Stokholmo atsiša kimu, tas prideda savo bal prieš naujojo karo kurstyt jus.

"žinios" iš piršto išlauž melą, kad kas pasirašo taikos atsišaukimų, tas pasir šo daryti sabotažą. Stokholm taikos atsišaukimas [illegible] lauja sabotažo, bet atsiliep mo už taiką, o karui kilu kad nebūtų vartojami atom niai ginklai, visą žmoniją p laidojanti ginklai. Taigi, pa rašymas nėra joks sabotaža Iki šiol neteko girdėti tok žinią. Ją gali išperėti tik f šistas. Kas padeda savo pa šą ant taikos lapo, tas ži gerai, už ką pasirašo. Niek katės maiše neperka. Milij nai žmonių rašosi todėl, k nenori karo.

"žinios" liepia apsižiūrė kad tie, kurie dėdami paraš tikisi laimėti kelionę į Ro nepatektų kur kitur. Tai dėl "žinios" nepasako ku Gal jos žino, tik nepasak Jeigu žino, tai kodėl sle nuo visuomenės?

Varguolis.

Šachmatai

MASKVA, XI. 23 d. 19 Šiandien TSRS šachmatų p menybėse buvo žaidžiamas ratas. Smislovas įveikė Sok kį, Averbachas — Liublin Lygiomis sužaidė Petrosian — Boleslavskis, Alatorcev — Floras, Keresas — To šas ir Konstantinopolskis Borisenko. Atidėtųjų žaidi tarpe — čempionato lyde Aronino ir Lipnickio partij kurioje Lipnickis turi ke riais pėstininkais virša Penktadienį įvyks susitikim tarp pirmaujančių Aronino Smislovo. Lygioje padėt atidėta Mikėno — Gele partija.

Drauge su čempionatu vy ta parodomosios stipriau TSRS šachmatininkių - mote turnyras, kuriame dalyva pasaulio čempionė Liudm Rudenko, Bikova, Rubcova Bielova. Antrame rate Rud ko pralaimėjo Bikovai.

V. Mikėna
TSRS nusipelnęs spo meistras

Du žymūs indusai: Indijos Jungtinėse Valstybėse ambasadorius Mrs. Vijaya Lakshmi Pandit ir jos brolis Indijos premjeras Jawaharlal Nehru. Jiedu susitiko Londone Britanijos imperijos tautų konferencijoje.

CONNECTICUT VALSTIJOS DELEGATŲ RAPORTAI IŠ TAIKOS KONGRESO

Pirmadienio vakare, sausio 22, New Haven'e įvyko labai svarbios prakalbos. Pirmininkas tarė keletą žodžių įžangos: "Nors, atrodo, laikai baisesni, bet iš tikrųjų gerėja, nes reakcija varo save į vis siauresnį kanalą, iš kur sunku begrįžti. Viskas, ką Progresyvė Partija numatė ir įspėjo, dabar išsipildo. Vis daugiau žmonių nusigrįžta nuo Trumano politikos ir ieško kitos išeities. Mes esam laimingi, kad šį vakarą gausime išgirsti balsus trijų delegatų iš Varšavos Taikos Kongreso. Iš viso keturi važiavo iš Connecticut valstijos. Tai buvo viena iš didžiausių delegacijų, skirstant pagal valstijas."

Pirmiausiai kalbėjo Rev. Dudley Burr, pastorius South Congregational bažnyčios E. Hartforde ir pirmininkas Peoples Party of Connecticut. Jisai sakė:

"Praeitą vasarą pradėjau abejoti, ar verta tęsti kovą už taiką. Net buvau žadėjęs atrezignuoti iš Peoples Party pirmininkystės. Bet šita kelionė į Europą man parodė, kad yra milijonai žmonių, norinčių taikos, kad mes esam su didžiuma pasaulio ir prieš tą mažumą, kurie nori priespaudos ir karo."

Toliau jis sakė apie kelionę, kad virš Paryžiaus tiek buvo miglos, kad prisėjo grįžti į Angliją orlaiviui nusileisti. Ten jiems nusileidus, Scotland Jardo atstovai juos suvarė į kambarį ir kvotė. Kai kurių delegatų ir bagažą iškrėtė. Toks pasielgimas yra priešingas tarptautiniams įstatams. Visus delegatus laikė "incommunicado" — reiškia, be susisiekimo su draugais ar advokatais. Nedavė jiems valgyt per naktį ir neleido niekur atsigult — galėjo tik sėdėti, kol orlaiviu galėjo vėl tęsti kelionę į Varšavą. Kaip žinome, Taikos Kongresas buvo nustatytas laikyti Sheffield'e, Anglijoj, ir tik po to, kai Britų valdžia atšaukė leidimą, prisėjo persikelti į Varšavą. Tuo būdu reakcija pagelbėjo karo priešams, nes Sheffieldas nebuvo bombarduotas, bet Varšava po šiai dienai nėra pilnai atstatyta. Galima matyti didelius to miesto plotus, sulygintus su žeme bombomis.

Varšavoj, nors pribuvo 2-rą val. ryto, delegatai buvo sutikti su delegacijomis, susidedančiomis iš tūkstančių žmonių, su gėlėmis, su vėliavomis, kuo iškilmingiausiai. Didelė spaustuvė buvo pavesta Kongresui. Iškraustė spaustuvės presus, išdekoravo patalpą, kad galėtų ten Kongrese susirinkimą laikyti. Tenai jis matė ant sienų Lenkijos vėliavą ir po jąja sukryžiavotas mažesnes Amerikos ir Sovietų vėliavas. Jisai net nustebo, nes Amerikoj už tokį sukryžiavojimą suareštuotų. Atrodo, kad už "geležinės užlaidos" daug daugiau brolybės ir draugiškumo, negu laisvoj Amerikoj.

Varšavoj sutiko katalikų kunigą iš Genoa, Italijos, kuris 1949 metais pasakė pamokslą iš Biblijos apie "Taiką pasaulyje geros valios žmonėms." Už tą pamokslą Italijos valdžia jį įmetė į kalėjimą vieneriems metams tą pačią dieną. Bet čia irgi reakcija sau blėdį padarė. Jeigu būtų ignoravę tą pamokslą, tai tik jo 200 parapijonų būtų apie jį žinoję. Bet kuomet kunigą įkalino, parapijonai atspausdino jo pamokslą ir išskleidė jį labai plačiai. Net 2 milijonai tų lapelių buvo išdalinti. O kunigas tuomet liposi dar griežtesniu taikos šalininku.

Nuo Belgijos delegato sužinojo, kad du dideli automobilių fabrikai užsidarė dėl to, kad Maršalo planas siunčia automobilius iš Amerikos. Ten bedarbė.

Jam teko daug Lenkijos pamatyti, nes važiavo toliau, užkviestas Čechoslovakijos valstybės, kaipo svečias, sykiu su keletu kitų delegatų. Bekeliaujant paaiškėjo, kad kolektyviniai ūkiai daug geresni, negu paprastieji, vienos šeimos (kad ir su samdiniais) apdirbami ūkiai. Sakė, kur tik matysi viską gražiai, tvarkiai užlaikant ir, prie to, našiai, tai atrasi, jog tai yra kolektyvas. Esą, aišku, kaip nykštys ant rankos.

Kuomet delegatai nulėkė į Čechoslovakiją, Amerikos valdžia susigriebė ir pranešė, kad daugiau tokių neįrašytų orlaivių kelionių nebus leidžiama (mat, orlaivis buvo specialus vien dėl delegatų, taip, kaip Amerikoj galima gauti "chartered plane"). Lenkijos valdžia tuomet paskyrė laivą Batory vien delegatų transportacijai atgal į jų šalis, iš kurių jie pareina. Laivas palaukė dvi dieni, kol delegatai užbaigė visus reikalus. Tuomet priėmė jų net suviršum tūkstantį. Nebuvo nei kur gulėti. Nuplaukė į Kopenhageną, ten paleido danus, tuomet turėjo plaukti į Angliją ir paleisti anglus, bet Anglijos valdžia neleido nei vieno kito delegato išlipti. Tada Batory turėjo grįžti į Vokietiją, paleisti Vokietijos delegatus. Tik po to Amerikos delegatus nuvežė į Le Havre, iš kur nuvažiavo į Paryžių, o ten jie gavo orlaivį į Ameriką.

Sako: "Jeigu pasaulis liktų toks mažas, kad sugrįžęs galėjau savo draugams per pietus pasakyti, 'vakar valgiau vakarienę Paryžiuj,' kodėl negalime ištiesti draugišką ranką visam pasauliui ir pasakyti, kad nenorim juos šaudyti?"

Tai būtų tikrai draugiškas rankos ištiesimas, ne Maršalo planas.

Iš visos kelionės patirta, Rev. Burr sako, "nebus trečio pasaulinio karo, jei mes, amerikiečiai, pridėsime savo balsus prie tų milijonų kitų kraštų žmonių, kurie irgi nebenori karo. Nenustokime kalbėti ir veikti už taiką."

Antras kalbėtojas buvo Dr. H. Tanner iš Greenwich, Conn. Jisai važiavo į Kongresą, apsimokėdamas visas savo lėšas.

Dr. Tanner pridėjo keletą įdomių žinių. Sakė, kad iš Francijos buvo 250 delegatų, kad Francijoj 35% žmonių ne tik priešingi karui, bet ims kovingus žygius nedaleisti karo. Kita 40% visai apatiški link karo, o 10% sutinka, jog reiktų karą pravesti. Visa darbo žmonių klasė yra kovinga prieš karą ir fašizmą.

Jisai kalbėjosi su Urugvajaus delegatais. Tie jam sakė, kad nei vienas ratas industrijoj nesisuks dėl karo, nei vienas uruguajietis nesutiks išsiuntimui į Korėją. Tą patį pareiškė Toledano iš Mexikos ir kiti Pietinės Amerikos ir Kubos delegatai.

Sako: "Keista, kad tiek daug žmonių iš prispaustų, biednų kraštų ir išnaudojamų kolonijų prisiuntė delegatus, kurie taip griežtai nusistatę prieš karą, kuomet mūsų šalis — turtingiausia, galingiausia, nei neišleido daugelio išrinktų delegatų, kurių lėšos būtų buvę apmokėtos." (Iš Connecticut vienas unijistas nebuvo State Departmento išleistas, nors Peoples Party jo lėšas apmokėjo.)

Po jų pašauktas kalbėti Dr. Willard Uphaus, pastorius ir pirmininkas Religion and Labor Foundation. Jisai buvo delegatas nuo Peaceful Alternatives komiteto į Taikos Kongresą.

Dr. Uphaus — žmogus pilnas humoro, bet tuo pačiu sykiu viską gana aiškiai supranta. Visai ne kairysis, bet religinis, tik įsitikinęs į taiką ir žmogaus gerbūvį. Jis tuojau pasakė, kaip gerai jaučiasi būdamas tokioj simpatiškoj kompanijoj, kaip šis mitingas, nes jo bankierius ir jo visi giminės jau jam pranešė jų nusistebėjimą, kad jis laimingai iš tokios "pavojingos" kelionės sugrįžo.

Sako: "Nemanykite, kad šitas Pasaulinis Kongresas už Taiką buvo koks partijinis dalykas. Tai buvo pasaulio liaudies sąjudis."

Daugelis delegatų norėjo aplankyti Sovietų Sąjungą, bet ambasadoj jiems paaiškino, kad jie turės išpildyti tam tikrus popierius ir kad turės laukti vizų iš Amerikos ir Sov. Sąjungos, ir kad gal reikės laukti net 2 savaites, kol dažinos. Apleido šią propoziciją. Įsivaizduokit jo džiaugsmą, kuomet dažinojo, kad jis yra vienas rinktinių delegatų, kuris pakviestas aplankyti Sovietų Sąjungą, kaipo svečias! Tik 19 Amerikos delegatų susilaukė tos garbės aplankyti Rusiją per 10 dienų.

Maskvoj juos sutiko delegacija su prakalbomis, sveikino juos ir su gėlėmis. Važiuojant nuo orlaivių stoties į Maskvą, pravažiavo dar Nesistatantį Maskvos Universitetą, kuris bus pabaigtas šiais metais — milžiniškas mokslo pastatas.

Sako: "Mano draugai man sakė, kad nieko Rusijoj nematysiu, apart to, ką jie norį, kad matyčiau — bus nustatyta programa. Todėl nustebau, kuomet mano pirmos dienos ryte paklausė manęs ir visų kitų, ką mes norime pamatyti. Tarp tų 19 delegatų, iš visų luomų ir pašaukimų, išėjo visokių prašymų—norim pamatyti visą Maskvą, jos industriją, kolektyvinius ūkius, darbininkų namus, kultūros palocius, baletą, judžius, teatrą, Stalingradą, Leningradą ir tt. Mūsų pravadninkas pakratė galvą, bet atsakė: 'Kiek tik 10-ties dienų laikas leidžia, tiek parodysime'."

Jis matė Maskvos, kiek galėjo. Tuomet nulėkė į Stalingradą. Ten matė, kiek žalos miestui buvo padaryta ir kiek atstatyta. Stalingrade moteris buvo pirmininkė Taikos Komiteto ir taipgi pirmininkė Stalingrado Atstatymo Komiteto. Kuomet delegacija apleido Stalingradą, pirmininkė delegacijai įteikė 3 dėžutes. Pirmoje buvo Stalingrado žemės žiupsnis. Dėl to, pirmininkė sakė: "Neužmirškite, kad Stalingrado žemė yra permirkusi krauju. — Čia 147,000 mūsų kareivių žuvo, o iš gatvių mes surinkom 140,000 nacių lavonų — kitų nebuvo galima surinkti.

"Antroj dėžutėj telpa atskala nuo vieno Stalingrado pastato, kuris buvo sunaikintas. Lai jis primena, kiek pastatų buvo sulyginti su žeme.

"Trečioj dėžutėj glūdi mūsų kviečių grūdai, o virš jų čiela varpa. Tai reiškia gyvąstį ir taiką — žmogaus duoną ir produkciją."

Po šios graudingos ir įspūdingos ceremonijos, delegatai sugrįžo į Maskvą. Nuėjo į Stalino dovanų parodą ant jo gimtadienio. Ten buvo 30,000 dovanų ir tai ne visos. Nusijuokdamas, Dr. Uphaus sakė: "Kas gali tikėti tiem durniem posakiam, kad komisarai su durtuvais stovėjo užnugariuose žmonių, kad jie siųstų tas dovanas, kaip tūli amerikoniški laikraščiai sakė?! Ar jie galėjo stovėti ten, kuomet per mėnesius laiko 70 moterų jam pagerbti nuaudę 'tapestry' arba kilimą? Net Korėjos gyventojai jam prisiuntė labai puikų bliūdą, pilną ryžių, su parašu: lai Stalinas gyvena dar tiek metų, kiek ryžių tame bliūde. Nei viena dovana neužsiminė karo."

Dr. Uphaus sako: "Aš noriu, kad mano šalis gyventų šalyj tų visų kitų tautų, kurios nori taikos."

Dar Dr. Uphaus pridėjo: "Aišku, kad planuotoj organizacijoj ir vadovybėj galima veikti už taiką. Bet mūsų persenusioj, grimstančioj sistemoj tai negalima. Mes eikvojame jėgas, darydami karui įrankius."

Tęsė toliau: "Mes buvom Sovietų Sąjungoj gruodžio mėnesį, kuomet kiekvienam pastoriui Kalėdos mintyj. Klausėm savo sąžinės, kiek tėvų Amerikoj perka karinius dalykus, kaipo žaislus? Niekur už 'geležinės uždangos' nematėm jokio karinio žaislo vaikams. Jie tiki ne į karą, bet į taiką."

Maskvoj delegatams aprodė Kultūros Palocius. Jų yra 8,000 Sovietų Sąjungoj. Jie yra diriguojami darbo unijų vaikams lavinti ir pasilinksminti. Ten vaikai mokinasi dainuoti, šokti, muziką groti ir vaidinti dramoj. Ypač vaikai mėgsta folklorą dramatizuoti.

Sako Dr. Uphaus: "Pamislykime apie Labor Temple čia, New Haven'e. Ar galima iš jo semti kultūrą? Teisybė, ant sienų kabo William Green portretas (publika juokiasi). Taipgi ten kabo reprodukcija Amerikos Konstitucijos, Čarteris ir Amerikos vėliava. Bet ar tai gana? Kur literatūra, menas, šokis, daina, drama? Kur vaikai su savo balsais, entuziazmu, jaunyste?"

Dr. Uphaus toliau sakė, kad nors galima matyti oficialius Rusijos pranešimus prieš Wall stryto imperialistus ir karo kurstytojus laikraščiuose, žmonės nieko apie tai nekalbėjo, o vaikai net nežinojo. Jis sakė, kad Rusijos gyvenimas visai liuosas nuo bet kokios rūšies propagandos. Bet ne mes. Žmonės ten turi linksmą, produktyvų gyvenimą, nuolat žiūri į geresnį rytojų, su daugiau palengvinimų visiems.

Amerikoj mes tik vieną sykį pradėjom prisiartinti prie panašaus surėdymo, Dr. Uphaus sakė, tai tada, kuomet prezidentas Rooseveltas sakė: "Mums nėra ko bijotis, apart baimės." Po to jis įvedė įvairius projektus — meno, dramos, mokyklų ir parkų statymo. Tai buvo depresija, bet visa Amerika buvo perimta vilties į geresnę ateitį. Tik 1940 metais vėl karas pakėlė smako nasrus ir mes vėl apleidom produkciją dėl žmonijos labo ir pradėjom karo produkciją. Dabar prisiminkime, kaip malonu buvo jaustis laisvais, savo mintis ir norus išreikšti prie Roosevelto; atminkime, kaip malonu statyti mokyklas ir parkus, vietoj armotų ir tankų; kaip malonų matyti tūkstančius universitetuose, vietoj miršt ant arba sušalant Korėjoj.

Mums visiems reikia rašyti kongresmanams ir senatoriams už taiką—prašyti, kad mes ištrauktumėm mūsų karius iš Korėjos, kad įleistumėm Kinijos Respubliką į Jungtines Tautas, kad prašytumėm sustabdymo karo Korėjoj ir atidėtumėm visus Azijos klausimus Jungtinių Tautų komitetui, ir kad Jungt. Valstijos ištrauktų laivyną iš Formozos vandenų.

C. Staneslow

Washington. — Vienas kainų nustatymo direktoriato narys sakė, reikėtų leisti šiek tiek pakelti automobilių kainas.

O dar neseniai valdžia buvo įsakius atšaukti kainų pakėlimą General Motors ir kitų kompanijų automobiliams.

Kainų direktoriai kalbasi apie algų užšaldymą pirma, negu bus įvesta tikra kainų kontrolė.

Philadelphia, Pa.

Pradėjus Naujus Metus

Viskas apskaičiuota, viskas surokuota. Mūsų lietuviškos draugystės ir jų nariai jau žino, kiek jos pajamų ir išlaidų turėjo per pereitus metus. Žino, kokios ypatos stovės draugijų vadovybėje. Žino, kokius užmanymus vykins šiais metais. Žino, kiek jos neteko senesnių narių. Tik vieno nežino, kiek ir kurių narių neteks per šiuos metus. O senesnių narių praretėjimas visose draugystėse kas metai didėja.

Finansinė apyvarta kai kurių senesniųjų draugijų įdomi. Todėl čia priminsiu keletą dėl pavyzdžio:

Šiaurinės Dalies Liet. Respublikonų Susivienijimas metinių pajamų turėjo $66,034.23.

Išlaidų .....$55,936.35.

Lietuvių Muzikalės Salės Klubas pajamų turėjo $40,-338.26.

Išlaidų $32,072.33.

Lietuvių Tautiškas Klubas turėjo įplaukų $36,850.63.

Išmokėjimų $40,680.78.

Sušelpimui sergančių narių ir mirus pomirtinių išmokėta sekamai:

Liet. Republikonų Sus. $8,380.50;

Muzikalės Salės $5,950.10;

Liet. Tautiškas Klubas $10,017.25.

Taigi, tik trys draugijos per metus laiko sušelpimui narių išmokėjo $24,347.85. Tai pavyzdys, ką reiškia draugystė arba prigulėjimas prie jos. Buvo laikai, kad mirus išeiviui lietuviui, jo kaimynai eidavo pas kitus rinkdami po dolerį, kad galėtų mirusį palaidoti. Pradėjus organizuotis, išauginus draugystes, jau tas nereikalinga.

Kas manoma veikti ir kas bus draugijų priešakyje?

Philadelphijos Šiaurinės Dalies Lietuvių Republikonų Susivienijimas veik vienbalsiai patvirtino visus buvusius viršininkus. Pirmininku pasiliko visų gerbiamas ir darbingiausias narys, P. Plungis. Raštininku — F. Tamulis, čia augęs, galus ir darbštus jaunuolis. Iždininku — J. Biekša, gaspadorium — W. Stanionis (Stanol), vice-pirmininku — P. Balčiūnas, finansų raštininku — K. Buinauskas, Board direktoriais: J. Lokus (Aleksiejus), P. Pavilaitis, J. W. Klavas ir J. A. Grinevičius. Ši draugystė paaugo turtu virš 10 tūkstančių dolerių per metus. Nusitarė surengti visiems nariams veltui balių.

Lietuvių Muzikalio Klubo metinis susirinkimas skandžiai praėjo. Į valdybą išrinkti sekami: Juozas Balinskas, jau treti metai pirmininkauja. Juozas Ivanauskas į nutarimų raštininkus, jau 34 metai; tai vienas iš darbščiausių draugijos veteranų ir patrijotų. Linkėtina jam tik gėros sveikatos, o darbštumo pas jį kupina. Finansų raštininku F. A. Balin, jaunas, darbštus, iš profesijos laidotuvių direktorius. Iždininkas Ignatas Liepa, gaspadorius B. P. Sarafinas. Kas svarbiausia, tai į direktorius išrinkta viena moteris, Eva Žukauskienė.

Ši draugystė mano turėti nariams balių ir piknikėlį. Jos turtas taipgi pakilo 1950 metais virš 8 tūkstančių dolerių.

Lietuvių Tautiškas Pagelbinis Klubas savo amžium jau pagyvenęs. Buvo turtingas ir garbingas. O dabar pradėjo smarkavoti, mandravoti. Jaunesnieji seniokus pradėjo paniekinti, "naujoviškai" šeimininkauti, o finansiniai smarkiai į skylę važiuoti. Šie metai buvo dar prastesni. Bandytas "sukilimas." Metiniame susirinkime bandyta pravesti naujas pirmininkas, vienas iš "jaunesnių," vieton senesnio draugijos darbuotojo, J. Sutkaičio. Tam nepavykus, kitą dienelę režignavo abudu sekretoriai. Be sekretorių draugystė ilgai negali verstis, juos reikia išrinkti. Tuomet kitą nedėldienį vėl šaukia visuotiną susirinkimą. Tuomet susirenka kur kas daugiau narių. Senesnieji aiškiau suprato to "sukilimo" tikslus, suspendavo abudu rezignavusius sekretorius ant 6 mėnesių, o į jų vietą išrinko seniau išstumtus iš valdybos Juozą Ratkauską ir Kazimierą Povilaitį.

Tokie elgesiai iš tų "naujovininkų" pusės draugijai gero neteikia. Nuo to laiko, kai ten įšliaužė jaunas kunigėlis Raila, kuriam neigi pašalpėlė reikalinga, neigi prie laisvo baro suėiga kunigui garbinga, tada ten prasidėjo nesutikimai, visoki apsivalymai, suvaržymai laisvesnių minčių ir narių. Tai susilaukė nemalonaus likimo kadaise buvusi pažangi ir laisva lietuviška draugystė.

Klubo Dėdė

Lawrence, Mass.

Sveikina Laisvės Suvažiavimą

Sausio 14 d. įvyko LDS 125 kuopos susirinkimas. Nemažas narių skaičius dalyvavo.

Iš raportų pasirodė, kad nesiranda sergančių. Tai labai sveika organizacijai ir gera nariams.

Skaitytas LLD Moterų Komiteto laiškas, prašąs užsisakyti platinimui Dr. Kaškiaučiaus parašytą knygelę, "Kaip būti jaunam." Laiškas vienbalsiai priimtas ir nutarta užsisakyti 25 kopijas.

Pakeltas klausimas kas link 10 metų Laisvės sukakties minėjimo. Nutarta pasiųsti Laisvės suvažiavimui pasveikinimą su $10. Nors nedidelė auka, bet geriau, negu nieko.

★

Darbai sumažėjo

Mūsų miesto audinyčiose darbai eina silpnai. Daug darbininkų nedirba. Kurie ir dirba, irgi mažai laiko tedirba.

O pragyvenimo reikmenų brangenybė neišpasakyta. Bedarbiams sunku pragyventi su $25 į savaitę, ką gauna iš bedarbių apdraudos.

Nemažai yra tokių, kurie ir to negauna, nes jie išbaigė nuskirtą laiką imti apdraudą.

Eina kalbos, kad dirbtuvės pradės geriau dirbti. Bet klausimas? Kompanijos teisinasi darbininkams, kad vilnų laiku negauną. Kiti sako, kad Sovietų Sąjunga užpirkusi visas vilnas Australijoje. Tai dabar Amerika negaunanti iš ten vilnų. Kiek tame yra teisybės, niekas negali įrodyti.

★

Verkia daimantų

Viena dipukė dainininkė kalba, kad ji Lietuvoje buvo pasisamdžiusi rusų tautos tarnaitę, kuri mokinusi rusų kalbos vaikus ir vyrą.

Minima tarnaitė, girdi, baisiai juos apvogusi. Pasigrobusi virš 30-40 tūkstančių dolerių vertės daimantų ir pabėgusi Rusijon.

Kuomet Raudonoji Armija artinosi, tai ta ponutė nešusi tuos daimantus paslėpti, kad raudonarmiečiai nesučiuptų. Bet tarnaitė, girdi, pasiėmusi.

(Tąsa 6-me pusl.)

PRANEŠIMAI

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Kapinių Draugijos metinis mitingas įvyks nedėlioj, 4 d. vasario, 1951 m., 2 val. po pietų, L. M. D. Svetainėj, 142 Orr St. Visi kapinių šėrininkai ir lotų savininkai malonėkite pribūti laiku. Yra daug svarbių reikalų. Yra jau gautas dytas nuo West View parko kompanijos. Kapinės yra daug pagerintos 1950 metais. — J. Urbonas, Sekr. (20-21)

HARRISON, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks pirmą sekmadienį po pietų, 3 val., Vasario 4 d. toj pačioj vietoj, 17 Ann St. Meldžiu atsilankyti koskaitlingiausia. Turime svarbių reikalų aptarti. — Kviečia Valdyba. (20-21)

DETROIT, MICH.

Margumynų vakaras įvyks nedėlioj, 4 d. vasario, 6:30 val. vakare, Draugijų Svetainėje, 4097 Porter St. Rengia Pažangos Choras ir LDS 21 kuopa bendrai. Apart skanaus maisto ir gėrimų bus ir programa iš monologų, duetų ir kitų pamarginimų. Visus ir visas kviečiame atsilankyti. — Rengėjai. (19-20)

GEROS ŽINIOS APIE ŽILUS PLAUKUS

Jei jūsų plaukai yra žili, jūs pradžiugsite sužinoję, kad naujas prirengimas, vadinamas **NUVIDA** yra išleistas, kuris stebūklingai prašalina plaukų žilumą paprastu įtrinimu į plaukus mažo kiekio jo kartą per dieną. Jums tereikia jo naudoti tiktai iki pageidaujama spalva atsiranda. Naudotojai yra nustebinami šiuom nauju, lengvu būdu, atgavimui natūralių, jaunai išrodančių plaukų. Yra taip sutvarkyta, kad jūs galite gauti kiekį šio puikiausio prirengimo paprastai prisiųsdami TRYSAN CO. Dept. 408, Box 226, Peekskill, N. Y., iškirpę ir įrašę vardą ir antrašą žemiau nurodomoje vietoje. Nesiųskite pinigų, tik užsimokėkite laiškanešiui $2.50, priskaitant persiuntimą, kai ateis. Bet veikite dabar, iki jis gaunamas.

Name.....
Address.....
City.....
(adv.)

Tel. AV. 2-4026
DR. JOHN REPSHIS
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
495 Columbia Rd.
DORCHESTER, MASS.

Matthew A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

CHARLES J. ROMAN

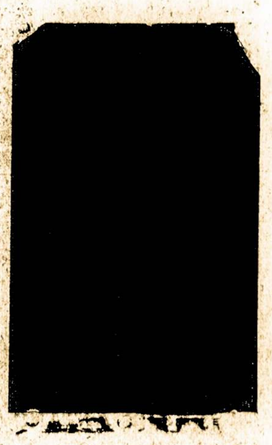

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Tel. Poplar 4110

Lawrence, Mass.

Tąsa nuo 5 puslapio

Ji taipgi sako turinti paslėpusi dar $50,000 vertės brangenybių, kurių tarnaitė nesužinojusi. Na, dabar ji, apie tai pamąsčiusi, seiles varvina, kaip tą turtą pasiimti.

Argi ne geriau ji padarytų, jeigu praneštų Tarybų Lietuvos valdžiai, kur tos brangenybės yra paslėptos? Tada Lietuvos žmonės galėtų tinkamai jas sunaudoti.

★

Miršta daug lietuvių

Vis daugiau ir daugiau lietuvių skiriasi su šiuo pasauliu. Prieš Naujus Metus mirė Mikulis, kiek vėliau Antanas Švitra, kuris buvo gerai žinomas, turėjo agentūrą, taipgi apdrausdavo automobilius ir nuosavybes ir visokius rakandus. Mažai sirgo. Dar šeštadienį buvo raštinėje, o sekmadienį mirė.

Mirė Jonas Bandulas, sulaukęs tik 44 metų amžiaus. Buvo nevedęs. Paliko dideliame nuliudime tėvą 89 metų amžiaus. Žinoma, seneliui bus sunkiau gyventi, nes jį sūnus prižiūrėdavo.

Didelė užuojauta mirusiųjų šeimoms, o mirusiems ramiai ilsėtis šios šalies žemelėje.

★

Dingo jaunuolis

Albert Fortin, gyvenąs 46 Manchester St., pranešė policijai, kad jų sūnus Leo, 14 metų amžiaus, dingo, neparvažiavo į namus.

Jis buvo pasiėmęs šeimynos automobilį ir išvažiavo į vestuves, bet negrįžo. Tėvai baiminasi. Policija ieško jaunuolio.

★

Steikas nejperkamas

Laisvėje patėmijau, kad Providence, R. I., steiko svaras kainuoja $2.29. Pas mus tai ne naujiena. Teko užeiti į vieną Lawrence krautuvę ir paklausti, kiek steiko svaras kainuoja. Atsakė: $2.50.

Sako krautuvininkas, tai dar nedaug, bus dar brangiau. Pakol kontrolė bus uždėta ant maisto, tai gali daeiti iki $3.00 svaras. Taip išsitarė krautuvės savininkas.

★

Reikėtų šaukti susirinkimą

LLD 37 kuopos valdyba turėtų susirūpinti susirinkimo sušaukimu, nes jau tūlas laikas neturėjom susirinkimo. Turime daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi turime valdybą perrinkti.

Taigi, draugai, pasirūpinkite sušaukti susirinkimą tinkamu laiku, kad galėtų susirinkime daug narių dalyvauti.

Lawrence Dzukelis

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.

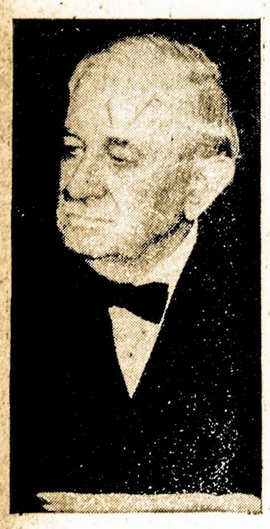

Senato Užsienio Reikalų Komisijos sekretorius ir ištikimas prezidento Trumano užsieninės politikos šalininkas senatorius Tom Connally, iš Texas valstijos. Jis prisimygęs tvirtina, kad prezidentas Trumanas turi teisių siųsti armiją Europon be Kongreso pavelinimo.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Šimtas senyvų IWO narių pikietavo apdraudų raštinę

New Yorko valstijinės apdraudų viršenybės pasimojimas atimti iš darbininkų jų pačių savišalpos organizaciją susilaukia vis daugiau protestų. Ypačiai yra pasipiktinę tie, kuriuos tas planas nuskriaustų daugiausia, tai senieji nariai.

Praėjusį trečiadienį virš šimtas senyvų ir paliegusių tos organ. narių pikietavo valdinę apdraudų viršenybės raštinę, 61 Broadway, New Yorke, Greta kitų nešamų šūkių, radosi ir toks:

"Nepamėgdžiokite Hitlerio, nekonfiskuokite mano nuosavybės!"

Pikietuotojų delegacija pareiškė, kad jie atstovauja 68,812 narių, kurie jau yra virš 50 metų amžiaus. (Čia neįskaityta jaunesnieji nariai. Organizacija viso narių turi virš 160 tūkstančių ir apdraudos fonduose virš 7 milijonus dolerių.)

IWO nariai sako, kad jie jokioje kitoje apdraudų organizacijoje ar kompanijoje negautų jiems taip prieinamos apdraudos. Negautų dėl to, kad kompanijos lupa aukštas duokles. Apdraustasis negali tam pasipriešinti, nes jis ten neturi balso. Kompanijas valdo milijonieriai, gaunantieji šimtais tūkstančių dolerių algos už tą valdymą. **I. D.**

Jeigu turi butą per mažą, pakelk rendą

Naujasis valstijinis respublikonų pasiūlytasis rendoms įstatas reiškia, kad jeigu tu gyveni vienas palociuje, tau pragyvenimas nepakils. Bet jeigu tu gyveni ankštumoje, perpildytame bute, tau gali rendą kelti.

Planas sako, kad namų savininkas gali kelti rendą, jeigu bute yra daugiau gyventojų, negu buvo kovo mėnesį 1950 metais. Ir gali kelti, jeigu dabar yra daugiau, negu po vieną gyventoją per kambarį, neskaitant maudynės ir virtuvės.

Kitais žodžiais: amerikinis gyvenimo lygis reikalauja turėti kiekvienam asmeniui po kambarį. Jei tiek neturi, tave nubaus pakėlimu rendos.

Yra dar šešios kitos priežastys, dėl kurių savininkas galės kelti rendą, jei pasiūlytasis planas taps įstatymu. Visos jos darys turtinga turtingesniu ir biedną biednesniu.

T-as.

Linkęs važiuoti į kapus

Newyorkietis Robert McCullough nuteistas 10 dienų kalėti ir $117 pasimokėti už važiavimą Henry Hudson Parkway po 80 mylių per valandą. Ir dar yra kaltinamas, kad jis mieste sužeidė berniuką ir paliko nelaimės vietoje nei nesustojęs. Už tai jis dar bus teisiamas.

Kviečiame į Laisvės banketą šeštadienį!

Pakartojame paskutiniu kartu, jog šiemet banketas įvyks **ne sekmadienį, bet šeštadienį. Šiemet pakeista diena.**

Suvažiavimas ir po suvažiavimo įvyksiantis banketas bus šeštadienį, sausio 27-tą, Liberty Auditorijoje, kampas Atlantic Avenue ir 110th St., Richmond Hill, N. Y.

Suvažiavimas 12 val. dieną. Banketas 7 val. vakaro. Prašome nesivėluoti. Anksčiau ateisite, ilgiau turėsite progą pasimatyti su savo visų dienų prieteliais brooklyniečiais ir su svečiais iš toliau. Šiemet tikimasi daugiau svečių iš kitų miestų, nes iškilmės įvyks šeštadienį. Jaunimas ir senimas galės ilgiau pabuvoti, nes sekamą dieną nereikės skubėti į darbą.

Banketo tikietas $2.50, vien tik šokiams 60 c.

Šokiams gros jaunimo mylimas Jurgio Kazakevičiaus Orkestras.

Tikietų šiemet iš anksto išpirkta gražus pluoštas, banketas bus turtingas svečiais. Tačiau vaišių netruks ir tiems, kurie dėl vienos ar kitos priežasties negalėjo tikieto įsigyti iš anksto. Vaišių netruks dėl to, kad tikietų skleidėjai paskutinėmis dienomis teikėsi pranešti, kiek maždaug jie yra tikietų paskleidę. Tuo vadovaujantis lengviau aprokuoti, kiek bus svečių ir pagaminti pakankamai vaišių.

Pasimatysime 27-tą, Liberty Auditorijoje.

Sako, kryžiokai pikietuos laisviečių suvažiavimą

Lietuviškieji kryžiokai, kaip žinia, rengiasi laisviečių suvažiavimą (šeštadienį) pikietuoti. Bet va, ką man vienas jų, besiskųsdamas, sakė:

— Policija davė mums leidimą pikietuoti tik tarp 11 v. ryto ir 2 v. po pietų, vadinasi, tik tris valandas...

— Ar jums dar to neužtenka? — užklausiau.

— Ne, kadangi mes negalėsime pikietuoti jų bankieto, kuris įvyks vakare.

Taip, atsimenu, praėjusiais metais bankieto metu kryžiokai vilkų balsais staugė gatvėje, bet šiemet jiems jau nebeteks tos progos. **Pašalinis.**

Filmos-Teatrai

New Yorko Paramount

Trečiadienį pradėjo rodyti "At War With the Army." Pirmėnse rolėse Dean Martin ir Jerry Lewis.

Asmeniškai scenoje dainininkė Ella Fitzgerald, taipgi grupė kitų aktorių linksmuose aktuose.

★

Roxy Teatre

Ketvirtą ir paskutinę savaitę tebepasilieka filma "Halls of Montezumo." Scenoje taipgi liekasi ta pati programa, kurioje pirmauja Al. Bernie.

★

Stanley Teatre

Sekmadienį pradės rodyti tarybinę daugiaspalvę filmą "The Horsemen." Ir, kaip visuomet, priedams rodo trumpas filmas.

"The Horsemen" vaizduoja tikruosius įvykius nacių okupacijos laikais Kaukaze, paskilbusiame geriausiais raiteliais pasaulyje. Skiriama kazokų partizanų didiesiems veiksmams atžymėti. Konstantin Yudin, patsai nuo kūdikystės kazokas, vadovavo filmos pastatyme.

Kalnai su snieginėmis kepurėmis, statūs skardžiai, sriuvenantieji iš kalnų upeliai naturalėse spalvose sudaro sceneriją.

★

55th St. Playhouse

Vasario 3-čią pradės rodyti francuzišką filmą "Miquette," melodramą, vaizduojančią 19-jį šimtmetį. Jos vadovaujančias roles vaidina Louis Jouvet ir Daniele Delorme. Direktorius Henri-Georges Clouzot, jau žinomas iš seniau čionai rodytos jo produkcijos "Manon."

★

Pakartojama gera filma

Sausio 27 ir 28-tos vakarais New Yorke, Midtown Circle patalpose, 77 Fifth Ave. (arti 15th St.), rodoma tarybinė filma apie mokslininką Ivan Pavlov. Vienas rodymas 8:30, kitas 10:30. Įžanga $1.

★

"Just Little Simple"

Tuo pavadinimu veikalas, vaidintas per pastaruosius 4 mėnesius, vaidinamas paskutinę savaitę. Pažangus ir įdomus. Gaila, kad negalėjo išbūti bent ketverius metus. Paskutinis pastatymas 31-mą, 437 Lenox Ave., New Yorke.

NENUSTOSITE JUOKĘSI!
Braškės jum šonai, bežiūrint, kaip "išardo" armiją!
SMAGIAUSIAS JUDIS iš visų kuriuos bet kada matėte.

"At War With The Army"
su
DEAN MARTIN, JERRY LEWIS
o scenoje:
ELLA FITZGERALD
STEVE CONDOS ir
JERRY BRANDOW
RUSS EMERY
BOYD RAEBURN ir jo Ork.
— extra patrauklumas —
HARVEY STONE
PARAMOUNT - Times Square

Žymios amerikonės šaukia ginti sveturgimius

Keturios dešimtys žymių amerikonių pasirašė atsišaukimą, į visuomenę, ragindamos ginti sveturgimių amerikiečių teises. Priešakyje to judėjimo atsistojo paskilbusios moksluose ir bendrai visuomenėje pirmūnės: Helen L. Alfred, Dr. Mary Newson, Dr. Bertha C. Reynolds, profesorius Ellen B. Tabolt, Mrs. Mary Church Terrell, Dr. Gene Weltfish.

Pradžią visašališkosios kampanijos padarys New Yorke šį šeštad., saus. 27, 2 val., Adelphia Hall, 74 Fifth Ave., New Yorke, kur ruošiamas pobuvis pagerbti - susitikti šešias deportuoti paskirtas newyorkietes. Jomis yra Betty Gannett, Ida Gottesman, Claudia Jones, Dora Lipshitz, Rose Nelson, Anna Taffler.

Tos visos moterys yra išgyvenusios mūsų šalyje 25 iki 45 metų. Kai kurios atvežtos čionai kūdikiais, jokios kitos šalies neturi, nepažįsta. Ir veik visos savo nuoveikiais visuomenės gerovei jau yra taip pasižymėjusios, jog nebeskaitomos newyorkietėmis, bet Amerikos moterimis, visoje šalyje pripažintomis vadovėmis.

Sunnysidėje kilęs gaisras vienoje krautuvėje ties 43-06 43rd St. ápgadino 11 krautuvių.

Unijos kovos prieš McGoldrick mostą kelti rendas

United Labor Action Komitetas praėjusį ketvirtadienį pradėjo dalinti po miestą milijoną lapelių, kuriuose aiškina naujojo rendoms plano pavojus ir parodo visuomenei, ką ji gali veikti apsaugoti rendauninkų interesus.

New Yorko mieste tiktai labai maža dalelytė gyventojų nėra rendauninkais. Tad, kuomet kalbama apie namų savininkus, turima mintyje stambios apdraudų kompanijos, bankai ir kiti turčiai. O kada kalbama apie rendauninkus, kalbama apie didelę daugumą visų gyventojų.

Lapelius tebedalins šį šeštadienį ir sekmadienį.

Vyriausieji rendauninkų masiniai veiksmai bus siuntimas darbininkų vadų delegacijos į Albany šį pirmadienį ir masinės delegacijos į Albany vasario 15-tą. Taipgi ragina rendauninkų grupes atlankyti savo assemblymanus ir senatorius atskirai, kai jie bus parvykę namo gale savaitės.

Dar vienas majoro Impellitteri'o artimas bičiulis, James McDermott gavo raštininko darbą miestiniame teisme. J alga bus $11,000 metams.

Bronxe gaisras apartmentiniame name prikėlė 20 šeimų 3 val. ryto ir išvijo į šaltą gatvę. Dviejų butai visai sužaloti, devynių kitų apžaloti mažiau.

REIKALAVIMAI
REIKALINGA KNYGVEDĖ
Reikalinga knygvedė Laisvės įstaigai. Turi mokėti lietuvių kalbą Nuolatinis darbas. Dėl darbo sąlygų ir dėl algos asmeniškai informuosime. Kreipkitės:
Laisvė, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Dr M. Maisel
Staigios ir Įsisenėjusios Vyrų ir Moterų Ligos
Odos Ligos, Bendras Nusilpimas, Inkstai ir Pūslė, Reumatizmas.
Kraujo ir Šlapumo Tyrimas
Ištyrimas $3.00.
107 East 17th Street
(arti 4th Ave.—Union Square)
New York City
VALANDOS:
Kasdien 10:00—1:00, 4:00—7:00.
Sekmad. 11:00 A. M. iki 1:00 P. M.

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys — už gražiai žemas kainas.
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

EGZAMINUOJAM AKIS
RASOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

REPUBLIC BAR & GRILL
Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkąsti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto
LIKERIO, VYNO ar ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Hooper Street.
TELEVISION
Telefonas
EVergreen 4-8969

56-TAS METINIS BALIUS
rengia
ŠVENTO JURGIO DRAUGYSTĖ
ŠEŠTADIENĮ, VASARIO 3-ČIĄ
įvyks
Grand Paradise Salėje
318 Grand St. Brooklyn, N. Y.
GRAJIS ANTANO PAVIDŽIO ORKESTRAS
Pradžia 7:30 vakare. — Bilietas 75c. (taksai įskaityti)
Kviečiami visi. BALIAUS KOMISIJA.

TUOJAU ĮSIGYKITE
VILNIES KALENDORIŲ
Turiningas įvairiom informacijom, sveikatos patarimais ir moksliniais raštais.
KNYGA IŠ 200 PUSLAPIŲ
Kaina tik 50 centų
Platintojams duodama nuolaidų
Tuojau kreipkitės šiuom antrašu:
LAISVĖ
110-12 ATLANTIC AVE.,
RICHMOND HILL 19, N. Y.
Kuriem reikės pasiųsti, prašomi prisiųsti 60 c., nes kainuoja persiuntimas.

Petras Kapiskas
PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

Help Wanted Agcy Tel. Plaza 7-2896

HELP WANTED—FEMALE

KAMBARIŲ VALYTOJOS
5 Dienų — 40 valandų savaitė $31.40 į savaitę ir arbatpinigiai. Nuolatinis darbas. Kreipkitės į vedėją (housekeeper).
FIFTH AVE. HOTEL
5th Ave. & 9th Street
New York City

Namų darbininkė. Nėra virimo, nei skalbimo. Nuosavas kambarys. Paliūdijimai. Labai geras darbas. Nuolat. Linksma aplinka. Viena savaitė atostogų su alga. DA. 9-2210. (19-20)

Namų darbininkė. Suaugusi moteriškė. Nuosavas kambarys ir vana. Mylinti vaikus (2). Paliūdijimai. Sekmadieniais laisva ir daug liuoslaikio. Linksma aplinka. Plaza 7-2896. (19-21)

Namų darbininkė. Nėra virimo. Nuosavas kambarys. Maža amerikoniška šeima. Kalbėti angliškai nebūtinas reikalas. Brooklyn, N. Y. GEdney 6-4309.

PASIRANDAVOJA
Bayridge — 3 fornišiuoti kambariai, naujai ištaisyti; arti transportacijų. Pageidaujama dirbanti pora. 358 — 54th St., Brooklyn.

Pasipiktino žadamu pikietavimu

Sužinojęs, kad žadama pikietuoti dienraščio Laisvės suvažiavimą, Brooklynietis telefonavo Laisvei, kad nuo jo bus penkinė apsiginti nuo pikietininkų.

Šis brooklynietis ilgą eilę metų yra buvęs vienoje tų srovių, kurios dabar skelbia Laisvei pikietą. Buvo ten, kol jos prisilaikė bent šiokio tokio padorumo. Bet kada tos srovės pradėjo pulti vieną žymiausiųjų lietuvių kultūrinę įstaigą, dienraštį Laisvę, jis stojo talkon dienraščiui apsiginti.

Panašiai kalba susitiktieji asmeniškai žmonės. Jie juo skaitlingiau atvyks į savo dienraščio suvažiavimą. Suvažiavimas šaukiamas 12 val. Pikietas, kiek teko nugirsti, būsiąs nuo 11 prieš piet iki 2 val.